Glasilo občine Cerknica | oktober-november 2014 | letnik 1 | številka 3 | brezplačen izvod

SLIVNIŠKI *pogledi*

IZ VSEBINE:

Intervju: Miro Kunstek *(str. 12)*

Kultura: Andreja Peklaj *(str. 19)*

Predstavitev kraja: Otok *(str. 24)*

Naša društva: TKD Sovica *(str. 26)*

Šport: KK Cerknica *(str. 28)*

Občina Cerknica

Beč | Bečaje | Begunje pri Cerknici | Bezuljak | Bločice | Bloška Polica | Brezje | Cajnarje | Cerknica | Čohovo | Dobec | Dolenja vas | Dolenje Jezero | Dolenje Otave | Gora | Gorenje Jezero | Gorenje Otave | Goričice | Grahovo | Hribljane | Hruškarje | Ivanje selo | Jeršiče | Korošče | Koščake | Kozljek | Kranjče | Kremenca | Krušče | Kržišče | Laze pri Gorenjem Jezeru | Lešnjake | Lipsenj | Mahneti | Martinjak | Milava | Osredek | Otok | Otonica | Pikovnik | Pirmane | Podskrajnik | Podslivnica | Ponikve | Rakek | Rakov Škocjan | Ravne | Reparje | Rudolfovo | Selšček | Slivice | Slugovo | Stražišče | Sveti Vid | Ščurkovo | Štrukljeva vas | Tavžlje | Topol pri Begunjah | Unec | Zahrib | Zala | Zelše | Zibovnik | Žerovnica | Župeno

Vsebina

Uvodnik 3
Občina za občane 4
Iz občinske hiše
Nižji komunalni prispevek za podjetnike 8
Aktualno pri nas
Hrano lahko pridelamo doma 10
Intervju
Miro Kunstek 12
Dogaja se 14
Kultura in kulturniki
Andreja Peklaj 19
Gospodarstvo
Tur servis 20
Iz poslanskih pisarn 23
Od Unca do Zahriba, od Osredka do Laz
Otok 24
Naša društva
Telesno-kulturno društvo Sovica 26
Šport
Košarkarski klub Cerknica 28
Duh nekega drugega časa
Volitve leta 1912 na Rakeku... 30
Notranjske artikulacije 30
Ideja za izlet
Velika Špička in slap pri Dolenjih Otavah 31
Dober zgled in črna pika 32
Varnost na prvem mestu
Vi vozite... prehitro? 33
Varna pot v šolo 33
Razgibajmo možgane 34
Obveščamo 35
Volitve 36
Lepo vabljeni 44

Kolofon: **Slivniški pogledi** – glasilo Občine Cerknica

Izdaja: Občina Cerknica, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Izid: enkrat na vsaka dva meseca, na začetku meseca. Brezplačno ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerknica. Cena izvoda s poštnino za naročnike izven občine Cerknica: 2,78 €. Naklada: 4.000 izvodov. Odgovorna urednica: Sergeja Širca. Uredniški odbor: Marija Hribar, Miha Jernejčič, Maja Mahne, Maruša Opeka in Petra Trček. Naslov uredništva: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica. Elektronski naslov: urednistvo@slivniskipogledi.si. Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Cerknica in prihodkov oglaševanja. Oblikovanje in tisk: Evrografis d. o. o.

Fotografija na naslovnici: Tine Šubic

Jutro na Cerkniškem jezeru

V zrcalu modrem se rodi tišina,
začuda ni meglic – so odlebdele.
Blag mir prežene misli preperele,
obeša jih na trnjevke češmina.

V pogači stvarstva sem odpad, drobtina,
ki v valu kot odsev bel razpusti se,
pozabi na žalobnost in premise,
obleče krhkost duše v plast hitina.

Upognejo se trave v vetru lahnem,
v trepetu blesk odtenkov sto preganja,
počasi se medim in ne presahnem,

ko sonce reši vodne zverce spanja.
Zaplešem noro v čudežu živahnem.
In pijem. Polni radost me brezdanja.

Alenka Mihorič, Dob

Občina Cerknica je res izjemno gosto posejana z naravnimi lepotami, ki nam jih mnogi zavidajo. Običajno se njihove vrednosti zavemo šele, ko jih zagledamo skozi oči obiskovalcev. Posebno Cerkniško jezero je pogosto vir navdiha številnim ustvarjalcem – tudi redni obiskovalki jezera, katere sonet objavljamo.

V tokratni številki Slivniških pogledov predstavljamo tudi fotografinjo Andrejo Peklaj, ki odkrito priznava, da je v jezero zaljubljena: »Vse, kar radosti moje srce, najdem na jezeru in okrog njega.«

Naj bo Cerkniško jezero v teh jesenskih dneh tudi vam vir navdiha in energije!

Sergeja Širca, urednica

Spoštovane občanke, *spoštovani občani!*

»Za vsakega nekaj, dobro za vse,« je bilo geslo moje volilne kampanje pred štirimi leti. Menim, da ni ostalo samo pri predvolilni obljubi. Ves čas županovanja sem namreč uresničeval idejo o zagotavljanju prijazne občine, v kateri bodo lahko vsi njeni prebivalci živeli, delali in ustvarjali. Gre namreč za vzajemen odnos, v katerem ljudje skupnosti vračajo dobro v enaki meri kot jim je ponujeno. Prepričan sem, da smo občankam in občanom med mojim mandatom ponudili veliko.

Posebno sem ponosen na izgradnjo vrtca v Cerknici ter energetsko sanacijo cerkniške osnovne šole in podružnične šole v Begunjah. Veliko smo naredili na področju komunale in varovanja okolja: zgradili smo čistilne naprave v Martinjaku, Dolenji vasi in na Rakeku. Z realizacijo teh projektov bomo bistveno zmanjšali onesnaževanje z odpadno vodo, kar bo dolgoročno izboljšalo bivalne pogoje vseh prebivalcev in omogočilo razvoj turizma v čistem naravnem okolju. Neonesnažena pokrajina je namreč vrednota, ki naši občini prinaša dodano vrednost. To nas je vodilo tudi k naložbam v obnovljive vire: kurilnica na lesne sekance za ogrevanje cerkniške osnovne šole in športne dvorane že obratuje. Na enak način bomo v prihodnje ogrevali tudi vrtec in zdravstveni dom.

Središče Cerknice bo s spremenjeno prometno ureditvijo dobilo sodobnejšo podobo, poseben pečat pa bo dodala obnovljena tržnica. Ta je poklon domačim pridelovalcem, ki se bodo lahko končno predstavili s pridelki, ki jih daje zemlja Cerkniškega. Čeprav mnogokrat dvomimo o tem, lahko naša domača zemlja veliko ponudi in je prav tako rodovitna, kot je bilo naše sodelovanje v zadnjih štirih letih.

Zahvaljujem se občankam in občanom za vse predloge, pripombe, mnenja in pobude, ki so prispevali h graditvi boljše občine – za vse. Skupaj z ekipo sem si prizadeval, da bi prav vsaki občanki in vsakemu občanu nekaj dal. Časnik, ki je pred vami, je samo eden od rezultatov našega dela. Naj bodo Slivniški pogledi, ki jih naši poštarji raznesejo v vsa gospodinjstva občine Cerknica, darilo njenim prebivalcem. To je vendarle malenkost v primerjavi z vsem, kar naši ljudje dajejo našim krajem.

Marko Rupar, župan

Foto: *Valter Leban*

Gradnja novega vrtca v Cerknici zaključena

Novozgrajeni 18-oddelčni vrtec v Cerknici je dobil svojo končno podobo. Občina je v septembru predala v uporabo Vrtcu Martin Krpan Cerknica še preostale prostore in zunanja igrišča, zgrajena v drugi fazi. Ta faza je vključevala rušitev starega vrtca, dograditev ene igralnice in garaž ter prostorov za hišnika in biološke odpadke. Sočasno je potekala tudi obnova obstoječe ceste mimo vrtca, ki je po prenovi dvosmerna. Zgrajen je bil še nov hodnik za pešce, parkirne površine pa obnovljene. Od 1. septembra vrtec izvaja svojo dejavnost v vseh 18-ih oddelkih.

Med izvajanjem projekta smo se soočali z večjimi in manjšimi težavami. Projektna dokumentacija je bila izdelana v letu 2010, v tem letu je bilo tudi pridobljeno gradbeno dovoljenje. Z gradnjo bi lahko pričeli že poleti 2011, vendar se je postopek izbire izvajalca zaradi vloženih revizijskih zahtevkov zamaknil v leto 2012. Drugi razpis in izbira izvajalca sta bila uspešna, tako da je bila v juliju 2012 podpisana pogodba z izbranim izvajalcem.

Gradnja je potekala od septembra 2012 do septembra 2014. Začetek del so ovirala arheološka izkopavanja, saj je bilo na območju novega vrtca izkopanih 73 grobov iz 1. stoletja našega štetja (predvsem žarni grobovi, nekaj tudi skeletnih). Poleg arheoloških izkopavanj se je izvajalec soočal še z izrednimi zimskimi razmerami v času gradnje, kar je oviralo izvajanje del skladno s predloženim terminskim načrtom.

Projekt se je financiral in izvajal v skladu s sprejetim proračunom. Delno ga financira Evropska unija (Evropski sklad za regionalni razvoj), v višini 1.370.834,20 evra, ki jih je občina prejela septembra in oktobra 2013. V avgustu letos smo projekt prijavili v načrt porabe v skladu z Zakonom o financiranju občin za leto 2014, zato iz tega naslova pričakujemo še 207.949 evrov državnih proračunskih sredstev. Pogodbo o zagotovitvi sredstev pričakujemo v oktobru 2014.

Celotena vrednost projekta (od študij, projektne dokumentacije, arheologije, gradnje, opreme, zunanje ureditve, igrišč in nadzora do uporabe) je 6,5 milijona evrov.

Bogdana Bizjak, višja svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Cerknica

Konec septembra čez nova mostova...

Julija smo pričeli z obnovo povsem dotrajanih mostov pred Ponikvami. Zaradi slabega vremena se je rok izgradnje nekoliko podaljšal, zaključek del je predviden konec septembra. V času del bo za Ponikve obvoz še naprej urejen čez Mahnete. Vabljeni na otvoritev obeh mostov, ki bo 16. oktobra ob 16. uri.

Samo Mlinar, višji svetovalec za komunalno - cestno dejavnost, Občina Cerknica

…in čez Cerkniščico Za mlinom

Tudi gradnja brvi brv čez Cerkniščico od naselja Za mlinom proti domu starejših občanov bo zaradi slabega vremena potekala dlje kot smo načrtovali. Predajo brvi v uporabo načrtujemo konec septembra. Istočasno bo končana tudi izgradnja hodnika za pešce ob Notranjski cesti, ki bo omogočil varno pešpot do centra Cerknice. Vabljeni na otvoritev 1. oktobra ob 17. uri.

Samo Mlinar, višji svetovalec za komunalno - cestno dejavnost, Občina Cerknica

Letos sto tisoč evrov za športno infrastrukturo

V letu 2014 je bila Občina Cerknica zelo aktivna pri posodabljanju in adaptaciji športnih objektov. Tako je zaključenih kar nekaj projektov, ki jih je financirala Občina Cerknica:

- prenova kritine na kegljišču v Cerknici,
- nabava in montaža ograje okrog slačilnic na nogometnem igrišču Koleno v Cerknici, nakup kosilnice in nabava dveh golov za Nogometni klub Cerknica,
- nabava in montaža ograje okrog športnega igrišča pri osnovni šoli v Begunjah (na fotografiji) z zarisom novih črt na košarkarskem igrišču,
- adaptacija balinišča pri kegljišču v Cerknici z zamenjavo asfaltne prevleke,

- zaris novih črt na zunanjem igrišču pri osnovni šoli na Rakeku,
- nabava in montaža lovilnih mrež za goloma v Športnem parku Grahovo,
- nakup kosilnice za nogometno igrišču Rakek in nabava dveh golov za Nogometni klub Rakek
- nabava in montaža ograje za golom na zunanjem športnem igrišču pri osnovni šoli v Cerknici.

Nekateri projekti pa so v zaključni fazi in bodo predvidoma zaključeni do oktobra:

- montaža nove opreme v slačilnicah Športne dvorane Cerknica,
- nabava in montaža ograje okrog odbojkarskega igrišča na mivki pri osnovni šoli v Grahovem,
- zemeljska dela z nasutjem drenažnega materiala, nabava in montaža ograje ter umetne trave z mrežo in stojali za dve odbojkarski igrišči pri osnovni šoli v Cerknici,

Celotna vrednost navedenih naložb je okoli 100.000 evrov.

Dušan Jernejčič, projektni sodelavec za področje športa, Občina Cerknica

Cerkniško šolo greje lesna biomasa

Z novim šolskim letom cerkniška osnovna šola za ogrevanje in pripravo tople vode uporablja nov energent – lesno biomaso. V prenovljeni kotlovnici so oljne kotle nadomestili kotli na lesne sekance. V septembru so se zaključila tudi vsa preostala dela v okviru energetske prenove objekta, ki

bo omogočila doseganje cilja, zastavljenega pred obnovo: manjšo porabo energije in boljše pogoje bivanja. V okviru prenove bo obnovljen celoten fasadni ovoj stavbe, izolirano podstrešje in streha, zamenjano stavbno pohištvo ter obnovljeni kleparski izdelki.

Celotna vrednost projekta je 950.000 evrov. Projekt je delno financirala Evropska unija in sicer iz Kohezijskega sklada v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007-2013. Evropska unija prispeva celoten upravičen strošek sanacije. Davek na dodano vrednost projekta ter neupravičene stroške je Občina Cerknica zagotovila iz lastnih sredstev.

Bogdana Bizjak, višja svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Cerknica

Prenova tržnice

Gradbena dela celovite prenove tržnice, ki so se začela maja, bi morala biti že končana, vendar so se zavlekla zaradi slabih vremenskih razmer. Z ustrezno in racionalno infrastrukturno opremljenostjo ter skladno oblikovno podobo želimo ustvariti prijeten mestni prostor za stanovalce, obiskovalce in mimoidoče, ki bo ustrezal sodobnim potrebam in bo dopolnil utrip mestnega jedra s ponudbo in samo ambientalnostjo. Vabljeni na otvoritev 29. septembra ob 17. uri.

Samo Mlinar, višji svetovalec za komunalno - cestno dejavnost, Občina Cerknica

POŠ Begunje pri Cerknici - za tretjino nižja poraba energentov

V Begunjah so 12. septembra odprli energetsko prenovljeno podružnično šolo. Z energetsko sanacijo so dosegli manjšo porabo energije in boljše pogoje bivanja. Večino sredstev za okoli 100 tisoč evrov vreden projekt je občina dobila od evropskega kohezijskega sklada in države, manjši del je prispevala iz proračuna. Na šoli so poleti zamenjali energetsko neprimerna okna in vrata, stavbo so toplotno izolirali in uredili fasado, izolirali pa so tudi strop pod neogrevanim podstrešjem. Kot je povedal župan Marko Rupar, bodo z investicijo za tretjino zmanjšali porabo energentov. Občina je poleg tega dodatnih 16 tisoč evrov namenila za postavitev ograje okoli športnega in otroškega igrišča.

Petra Trček

Foto: Valter Leban

Nova čistilna naprava na Rakeku že deluje

Župan Marko Rupar in predstavnik ministrstva za kmetijstvo in okolje Boštjan Petelinc sta 5. septembra namenu predala čistilno napravo na Rakeku, ki so jo v manj kot letu dni zgradili tudi s pomočjo sredstev iz evropskega kohezijskega sklada. V okviru skoraj 11 milijonov vrednega projekta so po Rakeku napeljali tudi skoraj 15 kilometrov kanalizacije. Na čistilno napravo za 4.000 populacijskih enot se bo sprva priključilo dodatnih 1.628 prebivalcev in 594 enot iz gospodarstva, tako da bo naprava na Rakeku čistila odpadno vodo iz skoraj 97 odstotkov stavb. Kot je pojasnil Rupar, bodo nanjo v prihodnje priključili še prebivalce Slivic, Unca in Ivanjega Sela. »Projekte bomo naredili kmalu, kdaj bomo začeli z gradnjo kanalizacije, pa bo odvisno od finančnih sredstev.«

Petra Trček

Foto: Petra Trček

Dotrajane zapornice zamenjali z mehkim jezom

Po večletnih prizadevanjih je Občini Cerknica in Ribiški družini Cerknica v letu 2013 uspelo, da je Agencija RS za okolje (ARSO) uredila zapornice v Cerknici. ARSO in strokovnjaki koncesionarja za izvajanje javne vodnogospodarske službe so se na podlagi izkušenj z drugih lokacij odločili za zamenjavo obstoječe zapornične table z mehkim jezom s samodejnim praznjenjem in polnjenjem mehurja. Obstoječe tablične zapornice so bile dotrajane in nevarne za ljudi, ki so upravljali z zapornicami.

Reka Cerkniščica je na urejenem odseku ohranila vse značilnosti prejšnjega stanja, spremenil se je le način zadrževanja vode gorvodno. Prej smo to izvajali z dvigovanjem in spuščanjem tabličnih zapornic, sedaj pa se do enake višine dviga (in v času

velikih pretokov spusti) mehki jez. V obdobjih povečane prodonosnosti in večje količine plavja ob velikih pretokih lahko plavje in naplavine prosto odtekajo, saj je mehki jez spuščen. Delovanje je bolj varno, saj novi jez nima vmesnih opornikov, ob katerih bi se lahko ustavljali večji plavajoči predmeti in tako gorvodno povzročili dodatno zajezevanje. Ker ni vmesnih stebrov, dodatne kontrakcije toka in tudi zaradi večjega svetlega pretočnega profila je pretočna sposobnost profila jezu povečana – zato je verjetnost poplav manjša.

Mehki jez trenutno obratuje poskusno. Vendar se je upravičenost naložbe že popolnoma potrdila, saj ob zadnjem obilnem deževju in višji stopnji ogroženosti nismo imeli težav.

Občina Cerknica je v času gradnje jezu financirala odstranitev 150 kubičnih metrov nanesenega materiala in sipin v strugi Cerkniščice ter posek grmovja in dreves pri mostu v Begunjah. Dela je izvajalo koncesionarsko podjetje Hidrotehnik.

Jože Turšič, poveljnik Civilne zaščite občine Cerknica

Nižji *komunalni prispevek za podjetnike*

Občinski svetniki so na seji 11. septembra med drugim znižali komunalni prispevek za podjetja in podjetnike, ki bi želeli širiti svojo dejavnost oziroma na novo postaviti obratovalnico ali tovarno. S tem želi občina zagotoviti bolj prijazno podjetniško okolje. Župan Marko Rupar je svetnike obvestil, da letos ne bodo zgradili vodohrana pri vrtini v Begunjah, saj jim država do zdaj ni zagotovila obljubljenih sredstev. Vodohran naj bi zgradili prihodnje leto.

Svetniki so nekoliko spremenili odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč v občini. Pri izračunu komunalnega prispevka so znižali nekatere faktorje dejavnosti za posamezne objekte, kot so na primer druge upravniške in pisarniške stavbe, garaže, industrijske stavbe za industrijo in proizvodnjo ter za dejavnosti, ki nadpovprečno obremenjujejo komunalno infrastrukturo, kot so na primer klavnice in mlekarne. Nižji bo tudi faktor dejavnosti za rezervoarje, silose in skladišča, tudi tiste za nevarne snovi in razstreliva.

Glede na vrsto objekta bo komunalni prispevek v povprečju od 20 do 30 odstotkov nižji. »To je edina zakonska možnost, ki jo ima občina, da naredi bolj ugodno podjetniško okolje,« pravi župan in dodaja: »Želimo si, da bi se podjetja širila in da bi v občino prihajala tudi nova, saj bodo tako zagotovila več delovnih mest.« Komunalni prispevek bo nižji tako v industrijskih conah kot tudi povsod tam, kjer je dovoljeno graditi obratovalnice oziroma industrijske objekte. Ob tem se je na občinskem svetu vnela razprava o tem, zakaj ne bi tudi drugim znižali komunalnega prispevka.

Na tržnici bo veljal red

V središču Cerknice delavci zaključujejo z gradnjo nove tržnice, svetniki pa so na septembrski seji sprejeli tržni red. Prodajne prostore bo dnevno ali za dlje časa oddajala Komunala Cerknica, višino pristojbin pa mora potrditi občinski svet. Odlok, ki so ga svetniki sprejeli, določa tudi pravila prodaje zunaj prodajaln, na primer v potujoči prodajalni, premični stojnici, prodajnem avtomatu, od vrat do vrat, na daljavo ali na prireditvah in sejmih.

Prodajalci na tržnici bodo morali urediti prodajni prostor, označiti cene, skrbeti za red in na koncu pospraviti prodajni prostor in odstraniti blago in odpadke.

Avtor: *Petra Trček*

Vodohran v Begunjah prihodnje leto

Ministrstvo za gospodarstvo, razvoj in turizem je v letošnjem letu prepozno oddalo povabilo k oddaji načrta porabe za koriščenje sredstev po 23. členu Zakona o financiranju občin, zato bo gradnja vodohrana pri črpališču morala počakati na prihodnje leto. »Po 23. členu Zakona o financiranju občin bi nam morali nakazati 400.000 evrov, nato so ta znesek prepolovili, sredstva bomo porabili za izgradnjo vrtca,« je pojasnil Rupar, ki zagotavlja, da bodo vodohran zgradili prihodnje leto, v skrajnem primeru s proračunskimi sredstvi. »Vodohran nujno potrebujemo za bolj stabilno oskrbo s pitno vodo za prebivalce Begunj, Selščka, Bezuljaka, Dobca in Kožljeka.«

Proračun ob polletju po pričakovanjih

Rupar je svetnikom predstavil uresničevanje letošnjega proračuna v prvih šestih mesecih, ki po njegovih besedah poteka, kot so si zastavili. Dobili so dobrih 9 milijonov evrov, za investicije in druge odhodke pa je šlo skoraj ravno toliko denarja. Tudi investicijskih odhodkov je bilo za polovico načrtovanih v celem letu, in sicer skoraj šest milijonov. Največ denarja je šlo za gradnjo čistilne naprave in kanalizacije na Rakeku, gradnjo vrtca v Cerknici, obnovo vodovodnih sistemov in energetsko sanacijo šole v Cerknici. »Kaže, da bo do konca leta nadaljevanje prilivov in porabe proračunskega denarja tako, kakršnega smo predvideli,« pravi Rupar.

Dopolnili občinski prostorski načrt

V Cerknici so potrdili dopolnjen občinski prostorski načrt. Zanj so prejeli okoli 105 pobud, iz katerih je nastalo 124 predlogov za spremembo grafičnega dela OPN-ja, največ za opredelitev novih stavbnih zemljišč in njihov izvzem ter za spremembo podrobnejše namenske rabe in prostorsko izvedbenih pogojev. Največ predlogov je bilo na območju večjih naselij, Rakeka, Unca, Cerknice in Begunj. Pozitivnih oziroma delno pozitivnih je bilo 84 predlogov. Negativni predlogi so predvsem iz treh skupin: nova stavbna zemljišča, ki posegajo v odprt prostor izven obstoječih naselij in ne predstavljajo izjem, ki jih dopušča zakonodaja; izvzemi stavbnih zemljišč, ki posegajo v zaokrožena območja zazidljivih površin (na primer oblikovanje kmetijskih zemljišč znotraj strnjenega naselja), ter načrtovane ureditve, za katere so nosilci urejanja prostora dali negativna mnenja.

Svetniki so potrdili tudi osnutke programov opremljanja stavbnih zemljišč in merilih za odmero komunalnega prispevka na zazidljivih zemljiščih v Slivicah in Begunjah ter na Gorenjem Jezeru, za katere so pred kratkim sprejeli občinske podrobne prostorske načrte.

V osnutek odloka o dopolnitvi odloka o razglasitvi Tabora ter cerkve Marijinega rojstva v Cerknici za kulturni spomenik lokalnega pomena so vnesli nekaj tehničnih popravkov, prisluhnili pa so tudi poročilu Nadzornega odbora o delu v zadnjih štirih letih.

Besedo ima opozicija

Opozicija je na seji opozarjala, da bi morali znižati tudi komunalni prispevek za stanovanjske hiše oziroma kar na splošno. Na koncu so se svetniki strinjali, naj se za naslednjo sejo pripravi analizo, koliko bi ga lahko znižali, da ne bi pretirano obremenili proračuna. Pripombe so imeli tudi glede videza nove tržnice, saj so menili, da bi bila lahko bolj privlačna, s tem pa bi pritegnila tudi turiste. Predlagali so, naj bo tržnica vse leto odprta tudi ob sobotah, nedeljah in za praznike. »Tam bi se lahko kaj zanimivega dogajalo, tako za domačine kot za turiste,« meni **Nada Skuk**.

Hrano *lahko pridelamo doma*

Še pred nekaj desetletji so otroci odraščali ob doma pridelani hrani. Skoraj vsaka hiša je imela svoj vrt, v trgovini pa se je kupovalo zgolj tisto najnujnejše – sol, sladkor, kavo in olje.

Foto: Maruša Opeka

Dandanes je slika popolnoma drugačna. Police trgovin se šibijo pod različnimi artikli, ki po večini prihajajo iz tujine. Zato je zaskrbljujoče dejstvo, da je samooskrba s hrano v Sloveniji v zadnjih letih le še okrog 30-odstotna, torej je naša država postala popolnoma odvisna od tuje preskrbe.

Neodkriti potenciali

Že pogled na ravnine cerkniške občine nam pove, da nekdaj skrbno obdelane površine prerašča travinje in je zorana njiva že prava redkost. Tudi Vincenc Otoničar, predsednik odbora cerkniške izpostave Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS), poudarja, da je samooskrba tako kot v državi tudi na ravni občine Cerknica velik problem. »Kmetijstva praktično ni, sploh pa je problem s pridelavo vrtnin in z njihovo prodajo,« opisuje Otoničar. Med razloge, da se ljudje ne odločajo za pridelavo različnih kultur, se uvrščajo še ozke in majhne parcele, geografske in podnebne razmere, starostna struktura lastnikov zemljišč ter neambicioznost med mladimi kmeti.

Vrtnarija Najdi, ki se ukvarja z integrirano pridelavo zelenjave na dveh hektarjih površin, je največje tovrstno podjetje v naši okolici. Direktorica Andreja Pavlič Kudeljnjak meni, da se ljudje ne odločajo več za kmetijsko pridelavo tudi zaradi navajenosti na

Foto: Maruša Opeka

Vincenc Otoničar, predsednik cerkniške izpostave KGZS, poudarja, da bi moral Sklad kmetijskih zemljišč spodbujati obdelovanje površin in ne travinje.

Foto: Maruša Opeka

Direktorica Vrtnarije Najdi Andreja Pavlič Kudeljnjak pravi, da cerkniško kmetijstvo premore še ogromno neodkritih potencialov.

lagodno življenje. Ukvarjanje s kmetijstvom praktično zahteva celega človeka. Pavlič Kudeljnjakova poudarja, da to ni posel, pri katerem se da na hitro zaslužiti, ampak traja leta in leta, da se ti naložbe obrnejo, kar mlade odbija od ukvarjanja s kmetijstvom. Čeprav je Vrtnarija Najdi v preteklosti prodajala svoje pridelke enemu izmed največjih trgovcev pri nas, so pred leti prišli na idejo o postavitvi stojnice ob vrtnariji in direktni prodaji. »Stranke vedo, da si morajo pri nas vzeti pet minut časa, da jim utrgamo in naberemo še svežo zelenjavo in to cenijo,« pove Pavlič Kudeljnjakova. Sicer pa ocenjuje, da ima cerkniška zemlja še ogromno neodkritih potencialov. Namigne, da bo morda prav njena zamisel o zbirnem centru za zelenjavo pomagala cerkniškim pridelovalcem do boljšega in celovitega trženja.

Začrtati kmetijsko strategijo

Predsednik lokalne izpostave KGZS Vincenc Otoničar je prepričan, da bi k boljši samooskrbi lahko pripomogla tudi država preko Sklada kmetijskih zemljišč. »Namesto da bi sklad na površinah, ki jih ima v lasti, favoriziral in subvencioniral pridelavo vrtnin, na njih raste travinje,« pove Otoničar. Določena odgovornost je tudi na ravni občinske uprave, saj naj bi bilo po njegovih ocenah sodelovanje med občino in KGZS zelo medlo, delo Odbora za kmetijstvo pa prav tako. Otoničar med drugim predlaga, naj občina spodbudi in poveže mlade agronome, da začrtajo kmetijsko strategijo občine.

Eden izmed teh mladih agronomov je Vanes Husić, ki deluje v okviru Društva za biološko dinamično gospodarjenje Notranjska - Biodinamiki Notranjska. Kot poudari, gre pri biodinamiki za eno od oblik sonaravne pridelave hrane, ki poudarja kolobarjenje, uporabo komposta in lastno pridelavo semen. Na vprašanje, ali bi se cerkniška občina lahko vsaj delno oskrbovala sama, Husić odgovarja, da lahko - če bi se zgledovala po

Foto: Maruša Opeka

Agronom Vanes Husić pove, da se moramo osredotočiti na gojenje tistih kultur, ki so primerne za naše okolje.

modelih iz tujine, kjer so ponekod cele vasi vsaj sezonsko samooskrbne. Glede na pogoste špekulacije, da so tla v naši občini revna, Husić poudarja, da ni tako. »Banan ne bomo mogli gojiti nikoli, lahko pa gojimo kulture, ki so prilagojene našemu okolju – kamut, piro, ajdo, pšenico, koruzo,« pojasni Husić.

Tržnica priložnost za pridelovalce

Kot je povedal Vincenc Otoničar, bi morali pri krepitvi cerkniškega poljedelstva razmišljati o namakanju površin, saj klimatske spremembe zahtevajo tudi tovrstne prilagoditve. Sogovornika smo povprašali, ali je lahko tudi obnovljena cerkniška tržnica spodbuda za lokalne pridelovalce. Otoničar se strinja, da je to ena od poti, kako lahko lokalni pridelki hitreje pridejo do potrošnikov. Vendar se zavzema, da bi imela ne samo Cerknica, ampak tudi ostala večja naselja v občini prostor, kjer bi se lahko predstavili domači pridelovalci. »Problem pa je, ker ni tovrstne tradicije in na stojnicah pridelke ponujajo kmetje iz drugih občin,« pove Otoničar. V Društvu biodinamikov Cerknica so glede tržnice optimistični, pravijo, da je občina Cerknica zrela za tovrsten projekt in pričakujejo zadovoljivo ponudbo lokalnih prebivalcev.

Avtor: *Maruša Opeka*

Miro Kunstek – *ko so ščuke po zraku letele*

V temi, da jih ne bi videli ribiški čuvaji, so se nekdaj vaški fantje bosi podali prek osušenega Cerkniškega jezera, da bi v pritokih nalovili rib, nekaj za v želodec, nekaj za prodajo. V eni noči so s koši in drugimi pripravami znali ujeti sto in več kilogramov rib. Kot otrok je s prijatelji »raubšical« tudi Miro Kunstek iz Grahovega.

Miro Kunstek predstavlja tudi film o ribolovu s koši, na turistični kmetiji Tekavča ograda pri Žerovnici pa ima zbirko starega kmečkega orodja in pripomočkov za ribolov, ki ga rad predstavi obiskovalcem v narečju in na komičen način. | *Foto: Petra Trček*

Včasih ste ribe lovili vse leto.

Raubšical sem že kot otrok, saj je to bil včasih način življenja v dolini in ni bilo moškega, ki ne bi tega naredil vsaj enkrat v življenju. Spomine sem opisal v reviji Traditiones. Ribe so bile dobrodošle na mizi, če je bil ulov večji, smo jih zamenjali za sladkor, olje ali kaj drugega, včasih smo jih celo prodali kaki bogatejši družini ali gostilničarju. Lovili smo vse leto, množično pa, ko so jame na jezeru požrle vodo in so se ribe umaknile proti izvirom. Na zanko ali zadrgo sem lahko ujel tudi 50 ščuk v eni uri. Največ smo lovili z ostmi in s koši.

Je bilo rib več kot danes?

Veliko več, ni primerjave! V eni noči smo jih nalovili po sto kilogramov, da je vsak prinesel domov dobrih 20 kilogramov; če nas je bilo več, tudi 150 kilogramov, redko pa kaj več. Ko je voda upadla v struge, je bilo tudi do deset ščuk na kvadratni meter. Danes pa v strugi, na primer v Žerovniščici, ščuke skoraj ne vidiš.

Raubšicarjev je bilo več, kako ste se dogovorili, kje boste lovili?

Vedeli smo, kje je rib največ, še posebej po 14-ih, ko se je že precej polovilo, smo vsi tiščali v globljo vodo, v gornji del Stržena. Načeloma je bil teren razdeljen po vaseh, včasih pa smo si tudi hodili v zelje. Pa previdni smo morali biti. V eni noči je bilo lahko na jezeru samo iz Grahovega tri ali več skupin. Grahovci smo se lahko dogovorili, če pa so bili fantje iz druge vasi, pa je lovil tisti, ki je bil močnejši. Saj smo se poznali med sabo in vedeli, kdaj se moramo umakniti. Takoj smo ocenili, ali se splača dražiti in loviti tik ob njih ali pa oditi.

Ko je bilo rib veliko, ste jih lovili s posebnim košem. Je bilo naporno?

Ribolov s koši iz vrbja, podobnimi košem za seno, a brez dna, je bil najbolj

učinkovit. Idejo je iz Rusije po 1. svetovni vojni prinesel Grahovec, ki je bil avstro-ogrski ujetnik. Lovili smo v skupinah, vedno ponoči in vedno proti toku. S koši smo hodili po strugi in jih prestavljali, prvi je s košem zmedel ribe in skalil vodo, tisti za njim jih je lovil. Ko si koš potisnil do tal, si takoj začutil, ali se je kaj ujelo, in po izkušnjah si vedel, kakšne vrste ribo imaš, ker se je vsaka drugače zaganjala v koš. Nato si pobral ribe in jih metal na kopno, kjer je bil pobiralec. Ta je moral biti zelo pazljiv in v temi poslušati, kam je padel ulov, da ga je hitro pobral.

Kako pa ste si ribe razdelili?

Delili smo zelo pravično, mislim, da smo jih Grahovci najhitreje in najbolj pošteno razdelili. Vodja je ribe po velikosti zložil v vrsto, tudi več metrov dolgo, nato pa razdelil na kupe. Začel je s ta veliko ribo, nato pa naredil kupe s približno enako težo rib – najbolj mikaven je bil tisti z največjo ščuko. Nato se je eden obrnil stran in govoril imena raubšicarjev, potem ko je vodja pokazal na posamezen kup in vprašal, čigav je.

So vas ribiški čuvaji kdaj dobili?

V kotanji pod mlinom na Lipsenjščici je bilo na tisoče ščuk, ki smo jih otroci lovili na zanko. Pa sta prišla čuvaja, zgrabila vsak dva pod roko in jih zaslišala. Sam sem nekako z ribami ušel skozi grmovje. A so nas vseeno razkrinkali; sledil je ukor v šoli pa zaslišanja. Otrok sicer niso oglobili, če bi nas večkrat dobili, pa bi verjetno šli v poboljševalnico. Pri nas smo enkrat dobili globo, kar veliko, in smo morali naloviti in prodati precej rib, da smo jo lahko plačali. Smo se pa čuvajem tudi maščevali, enega smo dobili na čolnu v Strženu in ga obmetavali s trdo zemljo. Sicer pa smo večkrat bežali pred drugimi raubšicarji kot pred čuvaji ali policaji.

Lahkotno govoriva o lovljenju, bilo pa je zelo naporno, čeprav ste bili mladi.

Voda te izčrpa do onemoglosti. Včasih smo domov prišli šele proti jutru: težko je bilo odnehati, če je bilo rib malo, bili smo kar malo zasvojeni in smo lovili, dokler nas ni treslo od mraza. Oblek za preobleči nismo imeli, zato smo večinoma lovili v kopalkah. Kot otroci smo bili bosi, tako da smo se porezali na kravini – ostri travi na jezeru, rane so se pozneje ognojile. Tako je bolelo, da sem si rekel: »Nikoli več...« Pozneje smo nosili gumijaste škornje, a ni bilo veliko bolje. Ko so se napolnili z blatom in vodo, je bilo v njih težko hoditi, guma pa je odrgnila noge. Lov je bil garanje: koši, s katerimi smo lovili, so bili težki, ko smo jih dvigali iz vode, smo na njih potegnili še kakih deset kilogramov vode in rastlinja. Do vode smo včasih prehodili tudi šest kilometrov, nazaj je bilo še težje, bili smo utrujeni in otovorjeni z bibami. Domov smo se vračali udrtih lic, izčrpani in lačni, velikokrat tudi dehidrirani, saj smo pozabili piti.

Ali mladi še danes raubšicajo?

Rekel bi, da bo mladina iz krajev ob jezeru vedno hodila po ribe. Mi smo lovili iz potrebe po hrani, zdaj pa gredo na lov za zabavo. Teh je sicer manj, a pred nekaj leti se mi je pohvalil fant iz sosednje vasi, da so šli s koši in mrežami lovit vsako noč in so jih veliko nalovili.

Riba na mizi

Najbolj cenjena je bila ščuka, jedli pa so tudi klene, linje ali šlene in menke. Postrv se je redkokdaj ujela, pravi Kunstek. Ribe so bile v prehrani priboljšek, kot meso za nedeljsko juho. Kose ščuk so ocvrli, celo so pekli v roru ali krušni peči. Klene, ki imajo veliko kosti, so nasolili in posušili. »Ti so bili pozimi močna hrana, premazali smo jih z mastjo, segreli na šporgetu, nato pa pozobali kar s kostmi.« Meneka pa so uporabljali tudi kot zdravilo. »Pljuča smo obesili na sonce, da se je iz njih olje nakapalo v kozarec. Uporabljali smo ga za mazanje ječmenčka na očeh, pa tudi ran.«

Avtor: *Petra Trček*

Bruhalnik Skadulca dostopen za ogled

Poleti so člani Ribiške družina Cerknica in Potapljaškega društva Norik Sub naredili dostopno pot do estavele Suhadolica, ki jo Cerkničani poznajo kot bruhalnik Skadulca in leži ob poti med Ribiškim kotom in Dolenjo vasjo. Estavela je sicer kraški ponor, ki ob velikem deževju bruha vodo. Kot je povedal predsednik RD Cerknica Miha Urh, bodo dostop do Skadulce označili, tako da si bodo obiskovalci jezera lahko ogledali tudi bruhalnik. Na mostu pri Gorenjem Jezeru pa je Agencija RS za okolje obnovila in nadgradila vodomerno postajo, ki bo oddajala podatke o pretoku, temperaturi in višini vode. Avtor: Petra Trček

Foto: Miha Urh

S fračo na Čohovem

Avtor: Mihael Sterle

Zadnja avgustovska in prva septembrska sobota sta kljub deževnemu vremenu na Bahnetovo posestvo na Čohovem privabila lepo število tekmovalcev, ki so se v okviru 6. državnega prvenstva pomerili v streljanju s fračo. Organizator, Društvo ljubiteljev narave Vidovski hribi, je poskrbel za dobro razpoloženje tekmovalcev in drugih obiskovalcev. Posebej navdušeni so bili najmlajši, med katerimi niso manjkala niti dekleta. Organizatorji so zadovoljni, saj se zanimanje za prireditev iz leta v leto veča, posebej so zadovoljstvo izrazili nad gledalci, ki s svojim vzpodbujanjem tekmovalcev dajejo utrip prireditvi.

Gasilci veteranov ne pozabijo

Letošnje srečanje gasilcev veteranov iz društev Gasilske zveze Cerknica so zadnjo avgustovsko nedeljo pripravili člani Prostovoljskega gasilskega društva Bezuljak. Pogostili so jih v svojem gasilskem domu in poskrbeli za živo glasbo, da so veterane zasrbele pete. Pripravili so tudi nekaj družabnih iger, med katerimi ni manjkalo smeha, med drugim so z vedrovko zbijali tarče in tarčo na tleh ciljali s ploščki. Na srečanju se je družilo in obujalo spomine okoli 250 veteranov. Predsednik GZ Cerknica Rajko Intihar je prepričan, da so taka druženja pomembna: »Tako pokažemo, da nismo pozabili na nekdanje aktivne gasilce.« Avtor: Petra Trček

Foto: Stane Kraševec

Pšenico so požele kar s srpi

Članice društva Klasje, napravljene v oblačila podeželskih žena iz šestdesetih let, so 26. julija njivo pšenice pri Žerovnici požele kar s srpi. Kot je pojasnila predsednica društva Ana Ivančič, želijo ohraniti spomin na to kmečko opravilo. Le tri so še bile, ki so še znale žeti, delati »poresla« (snope) in jih povezati, a so tega naučile ostale. Požete snope so nato naložile na voz in jih odpeljale v Lipsenj. Na koncu jih je čakala malica, kakršno so si žanjice privoščile tudi nekoč: vinski štrukeljci, pršut, bel kruh, štrudelj, flancati, domač sok in cviček. Ivančičeva dodaja, da bodo žetev ohranili tudi v prihodnjih letih. Avtor: Petra Trček

Foto: Petra Trček

Foto: Petra Trček

Trla baba lan

Avtor: Petra Trček

V Hiši izročila v Dolenji vasi obujajo tradicijo in na naslednje rodove prenašajo tudi znanje izdelovanja lanene tkanine. Tako so letos posadili njivo lanu, ki so ga poleti ob pomoči prostovoljcev populili in povezali v snope. Lan so nato rosili, da je ovojnica stebla razpadla, 7. septembra pa so ga trli. Na Notranjskem je sicer še nekaj ljudi, ki se spomnijo, kako se je to delalo, a so raje v goste povabile izkušene Belokranjce iz Krajinskega parka Kolpa, ki so s seboj pripeljali tudi orodje. Pod skrbnim očesom Belokranjcev so se v trenju lana preizkusili tudi obiskovalci, gostje pa so prikazali še česanje preje in predenje s kolovratom.

Cerkniški planinci na 3152 metrih

Člani Planinskega društva Cerknica smo osvojili 3152 metrov visok Piz Boe v italijanskih Dolomitih. V zgodnjem jutru nas je 32 udeležencev z avtobusom krenilo proti Dolomitom. Ko me je pot prvič vodila čez Piz Boe, sem si obljubil, da bom na to goro peljal planince našega društva. Povedal sem jim, da je ta gora tritisočak za vsakogar - in res, kljub zasneženi poti smo imeli občutek, da smo na sprehodu. Naši izletniki so spoštovali zahtevnost vzpona in so se opremili z derezami, ki so nam prišle še kako prav. Množica domačih obiskovalcev pa je z lahko obutvijo poskrbela za številne komične dogodke, na srečo se je končalo s spuščanjem po zadnji plati ter zelo prestrašenimi obrazi in tresočimi se okončinami. Tudi mi smo izlet zaključili srečno. Za vse, ki so prvič osvojili tritisočak, smo opravili planinski krst. Naša voznika pa sta poskrbela, da smo v enem dnevu opravili ta izlet in srečno prispeli domov.

Avtor: Miro Mlinar, vodnik PZS

Foto: Zoran Berčič

Od Šteberka do Karlovice se je sprehodilo 350 pohodnikov

Na prvem tradicionalnem pohodu od Šteberka do Karlovice se je v nedeljo, 14. septembra, zbralo lepo število pohodnikov. Po poteh legende o nastanku Cerkniškega jezera se jih je po besedah organizatorja sprehodilo okoli 350. Na koncu jih je pričakala pogostitev pred prostori društva Lovrenc, od koder so pohodnike z avtobusi odpeljali nazaj na 21 kilometrov oddaljeno izhodišče. Organizatorji, Turistično društvo Cerkniško jezero, in udeleženci pohoda so nad celotnim potekom navdušeni, izkazalo pa se je tudi vreme, ki je prizaneslo vsem zbranim.

Avtor: Miha Jernejčič

Foto: Joško Cerkvenik

Modro nebo v soteskah Iške in Zale

Sredi avgusta smo se člani društva Modro nebo s pohodniki iz Cerknice, Loške doline, Pivke in Danske odpravili raziskovati soteske Iške in Zale. Zaradi višje gladine rek je bil pohod še zanimivejši, saj je lepota slapov prišla do večje izrazitosti. Nekateri najbolj pogumni so si omislili tudi kopanje v sotočju Iške in Zale. Uspešen pohod smo zaključili pri turistični kmetiji pri Strletovih na Osredku, kjer so nas prijazno pogostili, prisluhnili pa smo tudi njihovim zgodbam o zgodovini Osredka in obiskih medveda. Sklenili smo, da ponovimo pohod tudi naslednje leto. Pohod je sofinancirala Občina Cerknica.

Avtor: Marko Cvetko

Foto: Marko Cvetko

Med počitnicami v Križno jamo in naokrog

Avtor: Gašper Modic, predsednik DLKJ

Društvo ljubiteljev Križne jame je med 18. in 21. avgustom pripravilo brezplačne počitniške aktivnosti »Mladi, naravne vrednote, kulturna dediščina, turizem in kulturna krajina«, s pomočjo katerih so otroci in mladi iz občin Loška dolina, Cerknica, Bloke in Postojna spoznali naravne vrednote, kulturno dediščino in kulturno krajino naših krajev. Naučili so se najti vodo v naravi, zakuriti taborni ogenj in se seznanili s tradicionalnimi kmečkimi opravili. Iskali so skriti zaklad in se povzpeli na Križno goro, si ogledali ponorno jamo Golobino in Križno jamo, spoznali življenje lovcev ter si ogledali lovsko zbirko in polharski muzej pri gradu Snežnik. Obiskali so tudi turistično informacijski center, zadnji dan pa so spoznali Cerkniško polje, turistično kmetijo in cerkev v Lazah ter podzemne utrdbe ob nekdanji Rapalski meji.

Poletje z NŠK

Avtor: Špela Drobnič

Notranjski študentski klub je bil letos dejaven tudi med počitnicami, ko študentje in dijaki uživajo v prostih dnevih, ponudil je pester nabor različnih dejavnosti. Avgusta so ljubitelji športa ob četrtkih in nedeljah migali z različnimi vaditelji in tako preizkusili pestre načine vadbe na prostem. Na vrtu za Galerijo Krpan smo postavili kino pod zvezdami in gostili glasbeni skupini Kvatropirci ter Greg in Domine. V prostorih kluba smo prisluhnili potopisnemu predavanju o Indoneziji, izvedli pa smo tudi izobraževalni večer o konjakih in cigarah. Čeprav nam je vreme povzročalo nemalo preglavic, je bil odziv večji od pričakovanega.

Foto: Peter Prudič

Sončkove družinske kolonije

V Notranjskem društvu za cerebralno paralizo Sonček smo poleti izvedli dve obnovitveno-rehabilitacijski koloniji za družine naših članov, vsake se je udeležilo 10 družin. Cilj družinskih kolonij je spodbujanje, razbremenitev in pomoč pri vključevanju družin v okolje, usposabljanje za podporo osebam s posebnimi potrebami ter pridobivanje novih izkušenj v smislu večje samostojnosti.

Za terapije sta poskrbeli terapevtki, v pomoč vsem je bil tudi spremljevalec. Na kolonijah je vzporedno potekalo več programov, za osebe s cerebralno paralizo, njihove sorojence ter starše in spremljevalce: fizioterapija, delovna terapija, hidroterapija v bazenu, hipoterapija (terapija s konji), šola za starše, športne aktivnosti, ustvarjalne delavnice in druženje.

Avtor: Mia Žnidaršič, Društvo Sonček

Nova podoba gasilskega doma Unec

Gasilci PGD Unec smo dosegli enega od zastavljenih ciljev: naš gasilski dom je po nekaj letih zasijal v novi preobleki. Leseni del za gasilskim domom smo zamenjali z zidanim, zamenjali smo tudi vsa okna in vrata, tudi dvižna garažna. V zadnji fazi pa smo gasilski dom odeli še z novo fasado. Tako je celovita zunanja obnova zaključena.

Uspeh smo obeležili s prireditvijo, na kateri sta spregovorila župan Občine Cerknica Marko Rupar in predsednik PGD Unec v odhajanju, Bogdan Urbar. Unški župnik Gregor Gorenc je prenovljen gasilski dom blagoslovil, za bogat kulturni program pa so poskrbeli plesalci folklorne skupine KD Rak Rakek, pevska zbora Cluster in A ti zapojem ter mlada harmonikaša Mitja in Benjamin. Gasilci smo se s podelitvijo priznanj zahvalili vsem, ki so nam v letošnjem letu priskočili na pomoč, predvsem v najtežjih časih žledoloma. Sledil je zabavni del z gasilsko veselico, na kateri je številne obiskovalce zabaval ansambel Jelen.

Avtor: Jože Šlajnar

Foto: Maja Radojevič

Žegnanje v Dolenji vasi

Avtor: Rihard Braniselj

Dolenja vas je letos dobila nekaj pomembnih pridobitev: cerkev sv. Lovrenca je dobila novo streho, klopi in obnovljen zvonik, gasilski dom dobiva novo podobo z novim razglednim stolpom, v uporabo je bilo predano eno od vaških napajalnih korit, tokrat s pitno vodo. Ob godovanju svetega Lovrenca pa je bilo v Dolenji vasi posebej živahno. Agrarna skupnost, Društvo Lovrenc, PGD Dolenja vas, Jamarsko društvo Karlovica, vaške žene in Hiša izročila so pripravili vrsto prireditev čez cel vikend.

Prvič je bilo sklicano tudi vseslovensko srečanje Dolenjih vasi, ki jih je kar 23, ena od njih na avstrijskem Koroškem. Udeležili so se ga predstavniki petih vasi, vsi pa si želijo, da bi prireditev postala tradicionalna in da bi se je naslednjič udeležile prav vse Dolenje vasi. Če ne prej, pa leta 2016, ko cerkev sv. Lovrenca v Dolenji vasi praznuje vsaj 400 letnico.

Letos manj pohodnikov na Kureščku

Kot že nekaj let doslej, smo se tudi letos prvo septembrsko nedeljo skupaj s planinci društva Sveti Vid nad Cerknico podali na planinsko-romarski pohod na Kurešček. Pot nas je vodila iz Osredka do Iške, nato smo se povzpeli do Bukovca in nadaljevali pot do Krvave Peči. Od tu naprej je pot položna in do cilja nas je čakala le še manjša vzpetina. Letošnje muhasto in nepredvidljivo vreme je razredčilo tudi vrste pohodnikov...

Avtor: Cvetka Borštnik

Foto: Boštjan Otoničar

Odličen cerkniški krompir Grenadir marš

Avtor: Ana Ivančič, Društvo Klasje

Članice Društva Klasje iz Cerknice smo se prvo soboto v septembru udeležile 14. svetovnega festivala praženega krompirja, ki je letos potekal na Visokem v Poljanski dolini. Članice Klasja sodelujemo na tej prireditvi že šesto leto.

Letos je pražilo krompir blizu sto ekip, spražili smo prek tri tone krompirja, vsaka ekipa s svojevrstnim receptom. Članice Klasja se vsa leta postavljamo s krompirjem Grenadir marš - to je jed iz avstro-ogrskih časov, hrana za vojake grenadirje, ki se je udomačila po vsej Kranjski deželi. Pražimo tudi krompir z bučkami hokaido in pa vijoličen krompir, ki je edinstven na festivalu. Prejele smo priznanje za izvirnost in odličnost v praženju.

Imeli smo lepo poletje

Stanovalcem Centra starejših Cerknica sta od poletnih dogodivščin ostala v najlepšem spominu obisk skavtov in žetev sivke. Radovljiške skavte smo obiskali na lep, sončen petek v taboru pri Srebrnem jezeru (ali pri Rotu, kot pravimo domačini). Z njimi smo preživeli prijeten dopoldan - v naravi, na svežem zraku in v dobri družbi ter ob kitari.

Konec julija pa smo poželi sivko, ki jo imamo nasajeno okoli centra. Stanovalci, zaposleni in prostovoljci smo se zbrali pred Centrom starejših ter se lotili dela. Poželi smo kar nekaj snopov sivke, ki smo jo zvezali v šopke ter jo pripravili za sušenje. Sivka nas bo še v zimskih dneh spominjala na poletne dni in na naše druženje, ki smo ga popestrili s harmonikami in petjem.

Avtor: Ana Petrič, Center starejših Cerknica

Nepozabne otroške dogodivščine v Hiši izročila

V Hiši izročila smo v drugem tednu v avgustu pripravili vrsto poučnih in zabavnih počitniških aktivnosti. Nekatere izmed njih so bile še posebej edinstvena priložnost za spoznavanje našega izročila. Udeleženci so pomagali pri sušenju lanu, opazovali ptice na Cerkniškem jezeru, spoznavali življenje marljivih čebel in okušali sladkosti medu. Podučili smo se o ločevanju odpadkov in izdelali torbice iz odpadnega blaga, zaključno kosilo pa smo skuhali čisto sami iz bio sestavin in zelišč iz Pajnčkovega vrta. Mimogrede smo se tudi povzpeli na Slivnico in spoznavali zdravilne rastline, izdelovali čarovnice in ptičjo hišico, poslikovali panjske končnice, v veliko zadovoljstvo otrok pa smo se peljali tudi z lojtrnikom in obiskali domače živali na kmetiji Kontrabantar.

Avtor: Helena Vičič

V spomin… JADRAN STERLE (1949–2014)

»In tam je most iz pomladnih oblakov, z lokom iz lahkih peruti večernih zvonov.«

To so verzi iz Udovičevega cikla Rekviem, ki so se ujeli v misli, ko se je julija za vedno poslovil režiser, scenarist, prevajalec, filozof Jadran Sterle, Sežančan, ki je z družino živel na Uncu.

Podpisal se je pod več kot sto dokumentarnih filmov: o najstarejši piščali, najstarejšem kolesu, šoli pod fašizmom, o naši kulturni dediščini nasploh. Za njim so ostali dragoceni zapisi našega obstoja.

V Knjižnici Jožeta Udoviča Cerknica smo se pogostokrat srečevali, posebej na prireditvah. Bil je tako poln načrtov, da se je zdelo, kot da s svojimi hotenji hodi po robu izgorevanja. Rad se je pogovarjal o naravi, zemlji, ki rodi, o kostanju, ki ga bo (je) posadil …

Skupaj smo sodelovali tudi ob stoletnici rojstva pesnika Jožeta Udoviča, saj smo se dogovorili, da posnamemo dokumentarni film o življenju in delu velikega Notranjca. Ali kot mu je dejal Jadran: Duhovni velikan Evrope. Eden drugega smo spodbujali: »Dajmo, naredimo, lovimo zadnje dneve.« Film Samo ta glas imam smo posneli.

Življenje pa piše nepredvidljive zgodbe. In se je najprej poslovil Jadran. Spominjamo se ga s hvaležnostjo v srcu.

Avtor: Marija Hribar

Na veselici v Grahovem 1500 ljudi

PGD Grahovo je ob 90. obletnici delovanja 21. junija organiziralo gasilsko veselico, ki se je pričela s parado 18 gasilskih društev iz Slovenije ter sosednje Hrvaške. Program so popestrili mažorete kluba Mace, Pihalni orkester Kovinoplastike Lož ter otroci POŠ Grahovo. Po uradnem delu se je nadaljevala zabava s pevko Tanjo Žagar. O nastopu je bilo veliko napisanega tudi po rumenih medijih, saj so čez podobo pevke na plakatih gasilci natisnili napis »Vol na ražnju« in tako poskrbeli za vseslovensko promocijo veselice, kar je pripomoglo k odlični udeležbi.

Avtor: Maruša Opeka

Taborniki v Španiji in na taborjenju

Taborniki Rodu Jezerska ščuka smo poleti v okviru programa Erasmus izpeljali dvostransko izmenjavo s Španijo. 15 naših članov se je v spremstvu dveh mladinskih delavk, Jere Telič in Maje Vidrih, med 3. in 12. julijem odpravilo v špansko mestece Caspe v Aragónu, kakšne 3 ure vožnje od Barcelone. V okviru projekta Aktivno državljanstvo v večkulturni Evropi so se ukvarjali predvsem s tematiko migracij, ki je v Evropi vedno bolj kočljiva. V prostem času so spoznavali špansko kulturo in običaje. Španci so nam obisk vrnili konec avgusta, ko so se v okviru projekta Okolje in mladi ukvarjali predvsem z vodnimi viri (na fotografiji pred Križno jamo).

V začetku avgusta smo se tako kot vsako leto odpravili na taborjenje. Letos nas je pot zanesla v Podgozd pri Žužemberku. Vreme nam je sicer nekoliko ponagajalo, so pa otroci prav gotovo kljub temu uživali. S svojimi vodniki so uspešno opravili veščine, raziskovali so rastline in živali, kurili ogenj, postavljali bivak in pekli okusne taborniške dobrote. V taboru ni manjkalo aktivnosti in dobre volje. Ves čas tabora je za naše prazne želodčke skrbel kuhar Franci, skrbno pa mu je pomagala »kanarčica« Eva.

Avtor: Tina Urbanc

Andreja Peklaj: *»Pristanek za vse življenje«*

Pred 40 leti se je zaljubila v Cerkniško jezero in od takrat to ljubezen skrbno neguje. Andreja Peklaj svojo življenjsko pozornost in čas posveča fotografiji. Pripravila je vrsto razstav doma in v tujini ter prejela številna priznanja in nagrade. Med drugim je izdala monografijo Cerkniško jezero, za katero ji je UNESCO podelil Znak desetletja za varovanje naravne in kulturne dediščine. Je mojstrica fotografije pri Fotografski zvezi Slovenije in nosilka naziva AFIAP (artist) pri Mednarodni fotografski zvezi FIAP. Na lanskem natečaju Ženske v slovenski fotografiji ji je pripadlo prvo mesto. Prejela je priznanje Občine Cerknica 12. junij. Na jezero se vrača še dandanes, 26. novembra pa bo v cerkniški knjižnici odprla razstavo o kačjih pastirjih.

Mojstrica fotografije Andreja Peklaj bo novembra svoje fotografije kačjih pastirjev razstavili v cerkniški knjižnici. | Foto: Miloš Toni

Se še spomnite, kako vas je jezero pred 40 leti zapeljalo?

Seveda se spomnim. Vseh in vsega, kar me je v tistih letih zapeljevalo, pritegnilo mojo pozornost, očaralo. Pri ljudeh je to bojda kemija,v naravi pa je posebna skrivnostnost tisto, kar budi radovednost in željo po prepoznanju. Ljudje smo energetska bitja in si včasih težko razložimo, zakaj nas kaj močno prevzame.Torej: bilo je povsem običajno zgodnjepoletno megleno jutro, jezero je praznilo polne trebuhe, čolni, tudi drevaki, so vse bolj lezli na suho, ob robu je cvetel pas krvomočnic, v fotoaparatih sta bila črno-bel in dia film. Nič posebnega, za koga pravi dolgčas. Zame pa pristanek za vse življenje. Pa je res komaj verjetno!

Kdaj vam je jezero najljubše in kakšno?

V vseh vremenskih pogojih, v vseh fazah, od polnosti do presahnitve, in obratno, v vseh letnih in dnevnih časih, globoko v vodi ali visoko s ptičjega razgleda. Le dvakrat pa sem imela srečo premeriti jezero s čolnom. Če je kdo, ki bi me rad popeljal s čolnom, nas se kar javi. (smeh) Pred 40 leti sem prek vsega dneva na jezeru komaj srečala živo dušo. Zdaj je seveda povsem drugače.

Kaj pa vam osebno pomeni jezero?

Jezero je moj večni navdih. Tišina, prostranost, skriti kotički, žabje simfonije in ptičje žgolenje, čakanje medveda, metulji in kačji pastirji, pajkovi lovilci sanj, najbolj nenavaden in pester »cvetlični vrt«, razburljivo in veselo druženje z ribiči ob reševanju rib, moji dragi ljudje v centru starejših in nekaj prijateljev okrog jezera, ki me z veseljem pričakujejo. Vse, kar radosti moje srce, najdem na jezeru in okrog njega. Že s pozornim zrenjem v točko je moč razširiti notranji pogled in zavedanje, kaj šele ob tolikšni lepoti, ki nenehno spreminja in ustvarja nove podobe.

Kaj lahko pričakujemo od novembrske razstave?

Odločila sem se, da predstavim kačje pastirje, ta posebna, nenavadna, očarljiva bitja. Malo sem zaljubljena vanje, pa bi jih rada pokazala tudi drugim.

Avtor: *Petra Trček*

Tur *servis*

Tur servis, d.o.o., je malo cerkniško podjetje, ki bo naslednje leto praznovalo 20-letnico svojega delovanja. Vzponi, padci in ogromno zanimivih zgodb zaokrožajo celoto, ki jo vseskozi z nasmeškom na obrazu spremljata direktor družbe Andrej Šparemblek in sodelavka Jasna Žnidaršič.

Začetki podjetja segajo v leto 1989, ko je bil **Andrej Šparemblek** glavni pobudnik ustanovitve mladinskega servisa v Cerknici v okviru Zveze socialistične mladine Slovenije. ZSMS se je kmalu za tem preoblikovala v politično stranko, cerkniški mladinski servis pa je deloval naprej v okviru novoustanovljenega podjetja, Tur servis, d.o.o., ki sta ga leta 1992 ustanovila Andrej in Sabina Šparemblek. Glavne dejavnosti se vse do danes niso spremenile: posredovanje začasnih in občasnih del dijakom in študentom, turistična agencija in plakatiranje v občinah Cerknica, Loška dolina in Logatec.

Pri prodaji paketov lokalnih ponudnikov sodelujemo z omejenim številom partnerjev, saj smo pri nas kar zadeva turizem žal še vedno na začetku,« pojasni Andrej Šparemblek. | Foto: Maja Mahne

Iz sence v svetli, beli dan, stopili so na sončno stran

V okviru turistične agencije so sprva prodajali turistične pakete večjih turističnih agencij (Kompas, Globtour in Palma), kasneje pa so veliko truda vložili v organiziranje lastnih potovanj po Sloveniji in Evropi. Leta 2007 so kupili in uredili lastne prostore na Cesti 4. maja 50 v Cerknici, kamor so se preselili aprila tega leta. »Selitev v nove, svetle prostore nam je pri razvoju podjetja veliko pomagala,« je dejal direktor podjetja Andrej Šparemblek ob spominu na selitev iz prostorov na avtobusni postaji v lastne prenovoljene prostore. Še vedno se rad spominja slogana, ki je bil razvit posebej za čas selitve: »Iz sence v svetli, beli dan, stopili smo na sončno stran.«

»Leto 2008 je bilo za nas najuspešnejše poslovno leto,« razlaga direktor družbe ob pregledovanju bilanc prejšnjih let. Podjetje je ustvarilo slabih 770.000 evrov prihodkov od prodaje, zaposlovalo tri osebe ter dodatno najemalo študentsko pomoč pri administrativnih delih.

Notranjska potrebuje strateškega partnerja

Nato pa je prišla kriza... in leto za letom klestila prihodke, kar se je poznalo v 30-odstotnem upadu prometa družbe Tur servis glede na leto 2008.

Zmanjšala se je tudi ponudba dela študentom in dijakom, dajatve študentskega dela pa so se za 30 odstotkov povečale. V družbi so bili prisiljeni zmanjšati število zaposlenih, temeljito racionalizirati stroške ter dobro pljuniti v roke in zastaviti nove strategije. »Prihodnost turizma je v organiziranem turizmu. Prodajaj, kar lahko prodajaš – to pa je za nas zeleno,« pravi direktor in pojasni, da ima Notranjska še velik potencial za razvoj zelenega turizma. »Tudi Cerknica bi se lahko dobro turistično razvila, če bi le imela večjega strateškega partnerja, ob katerem bi manjši ponudniki bolje živeli,« še dodaja in razloži, kako dobro tak sistem deluje v bližini večjih turističnih objektov (zdravilišča, športni parki in podobno).

Direktor pa vidi tudi dobro stran krize, saj so nekateri domačini pričeli s prenovo svojih nepremičnin v apartmaje ali druge vrste nastanitvenih kapacitet, ki jih pri nas še vedno primanjkuje.

»Če že imamo regijski park, ga moramo znati izkoristiti«, pravi Andrej Šparemblek, direktor družbe Tur servis.

Turizem pri nas še v začetku poti

Danes se Tur servis lahko pohvali s široko paleto različnih paketov slovenskih in tujih turističnih agencij, od enodnevnih izletov po Sloveniji, počitnic po Jadranu ali drugih eksotičnih krajih, smučanja doma in v tujini, obiskov slovenskih zdravilišč, do organiziranih večdnevnih izletov za šole, odrasle, društva in druge organizirane skupine. V njihovi ponudbi najdemo tudi več različnih izletov po Notranjski, kjer lahko turisti spozanjo naše naravne in kulturne znamenitosti. »Pri prodaji paketov lokalnih ponudnikov sodelujemo z omejenim številom partnerjev, saj smo pri nas kar zadeva turizem žal še vedno na začetku,« pojasni Andrej Šparemblek. Razloži tudi, kako je urejen sistem licenc za turistične vodiče in dodaja, da bi

Vseh vzponov in padcev se spominja tudi Jasna Žnidaršič, ki je v družbi zaposlena od samega začetka. | Foto: Maja Mahne

lokalne oblasti morale razmisliti o sprejetju predpisov, ki bi omejili vodenje po regijskem parku. Z lokalnimi vodiči po notranjskem parku bi dvignili raven predstavitve, dali delo lokalnim vodičem ter imeli več kontrole na turističnih točkah, še dodaja.

Avtor: *Maja Mahne*

Matevž Podjed: »Notranjski park – varuh narave«

Vodenje Notranjskega regijskega parka je 1. septembra prevzel Matevž Podjed, 34 letni sociolog iz Logatca. Doslej je delo parka spremljal kot novinar in voditelj Televizije Slovenija.

Zakaj se televizijski novinar odloči kandidirati za mesto direktorja Notranjskega regijskega parka?

V teh krajih sem napol doma. Tu je živela stara mama, tu je še vedno precej sorodnikov. Že majhen sem doživel to pokrajino tako, da se mi je za vedno zapisala med najbolj prijetne spomine. Z leti novinarskega dela sem vse bolj spoznaval izjemno zgodovino regije, pestrost mitov in legend, predvsem pa ljudi, s katerimi je bilo vedno prijetno delati. Vedno sem hrepenel, da bi to pokrajino, naravo, to zgodovino še komu predstavil. Ideja je potem po številnih popotovanjih po svetu in naraščajočem zavedanju, da je to tu vsaj toliko vredno kot znani parki sveta, vedno bolj zorela.

Česa se je treba zdaj najprej lotiti?

V tem trenutku se moramo najprej prebiti skozi obsežne birokratske procese, ki so pred nami zaradi formalnih statusnih sprememb Javnega zavoda Notranjski regijski park. Potem moram zelo jasno poudariti, da park v svojem bistvu delovanja ostaja predvsem varuh narave. Nikakor si ne smemo privoščiti, da bi v željah po turističnem razvoju kjerkoli zamižali na eno oko in si rekli: »Dobro, to lahko naredimo po domače.« Naloga parka je, da ohrani ali celo popravi stanje v naravi, ki vlada stoletja. Tretja stvar pa je seveda razvoj in povezovanje turizma. V nekaj mesecih se moramo sestati in poenotiti vsi vpleteni, se dogovoriti, kaj hočemo in potem garati - da bomo uspeli na evropskih razpisih in v nekaj letih oblikovali celovito turistično destinacijo Notranjske.

Podjetno v svet podjetništva

Tina Lukan iz Dolenje vasi je lani diplomirala na Fakulteti za zdravstvo in neuspešno iskala službo kot diplomirana medicinska sestra. »Ker imam narejeno tudi srednjo kozmetično šolo, sem razmišljala o samostojni poti na tem področju, a sem se bala, da imam za to premalo znanja s področja ekonomije,« pripoveduje 25-letna Tina. Kot iskalka zaposlitve je bila prijavljena na Zavodu za zaposlovanje in ni prav dobro vedela, kaj naj stori.

Izvedela je za program Podjetno v svet podjetništva, ki ga pri nas izvaja Regionalna razvojna agencija Notranjsko-kraške regije. »Najprej sem pomislila, da to ni zame, saj jaz vendar nisem oseba za podjetništvo, sploh ne! Pa moja dejavnost tudi ne. Ampak sem vseeno šla na predstavitev in že tam sem spoznala, da se motim. Vsaka dejavnost je primerna za podjetništvo in vsak se tega lahko loti – če ima seveda dovolj znanja s tega področja,« meni Tina. Potrebna znanja in veščine je pridobila prav v programu Podjetno v svet podjetništva. »Program je super, naučila sem se vsega, kar zdaj potrebujem kot podjetnica. Zame so bile enkratne predvsem vsebine s področja ekonomije, posebno marketinga. Še bolj dragocena pa je neizmerna mera motivacije, ki sem je bila deležna v programu,« se spominja Tina, ki je zdaj samostojna podjetnica - pedikerka.

V okviru operacije Podjetno v svet podjetništva 2014 so udeleženci štiri mesece za poln delovni čas zaposleni na RRA Notranjsko-kraške regije, v tem času se usposabljajo za pripravo poslovnega načrta. Zadnji javni poziv za udeležbo v programu v letu 2014 bo predvidoma objavljen v oktobru.

Razvoj podeželja je naša priložnost za izhod iz krize

Spoštovane občanke in občani, dragi Notranjci! Naj se uvodoma najprej zahvalim vsem za zaupanje in podporo, ki ste mi jo izkazali na predčasnih volitvah v Državni zbor RS. Iskrena hvala! Vaši glasovi, ki ste jih namenili Novi Sloveniji in meni osebno, so omogočili, da sem v parlamentu lahko ponovno postala glas Notranjske in tudi vrednot krščanske demokracije. Hkrati se močno zavedam tudi odgovornosti, ki mi je bila s tem naložena in potrudila se bom, da bom za dobro naše domovine in tudi Notranjske naredila kar bo v moji moči.

V novi sestavi parlamenta sem bila imenovana za predsednico Odbora za kmetijstvo, prehrano, gozdarstvo in ribištvo. Na ta način sem še bolj povezana s slovenskim podeželjem, slovenskimi kmeti in gozdarji, torej z okoljem, od koder izhajam in tudi dobro poznam njegove glavne probleme. Kot predsednica Odbora za kmetijstvo, prehrano, gozd in ribištvo si bom po svojih najboljših močeh prizadevala za sprejemanje takšne zakonodaje, ki bo podeželje naredila bolj privlačno za mlade in mlade družine, bolj vzpodbudno za podjetnike oziroma gospodarstvo ter hkrati bolj socialno naravnano do starejših in brezposelnih.

Ob tej priložnosti lahko tudi povem, da so za prihodnje leto oziroma za prihodnjo finančno perspektivo na področju okolja predvidena kar visoka finančna sredstva za ureditev vodotokov. Ker smo občina z veliko vodnatostjo, vidim tu eno izmed velikih priložnosti sodelovanja in izboljšanja naše infrastrukture.

5. oktobra bodo lokalne volitve, kjer bom na listi za volitve v občinski svet kandidirala tudi sama. Prepričana sem, da naš županski kandidat Zoran Gale in kandidati za Občinski svet Občine Cerknica sestavljamo dobro ter delovno ekipo, ki bo občini Cerknica lahko veliko doprinesla. Kot krščanski demokrati si bomo prizadevali za nizke davke in prispevke, manj birokracije, boljše gospodarsko okolje in za uveljavitev poštenosti in pravičnosti. Vsem, ki nas boste podprli, se že vnaprej zahvaljujemo za zaupanje.

Vabim vas, da me obiščete v Poslanski pisarni v Cerknici, lahko pa mi prej tudi pišete na elektronski naslov **iva.dimic@dz-rs.si** ali pokličete na telefonsko številko **(01) 478 96 70**.

Želim vam lepe jesenski dni in vse dobro,
Iva Dimic, poslanka v DZ RS

Za več kot 27 milijonov evrov naložb v štirih letih

Spomini na Cerknico in Cerkniško jezero segajo v mojo mladost. Spominjam se izletov na presihajoče Cerkniško jezero in pripovedi o medvedih, ki kolovratijo tam okoli. Kasneje v najstniških letih sem včasih tekmoval v namiznem tenisu na Rakeku in v cerkniških telovadnicah. Od leta 2011, ko sem prvič kandidiral na državnozborskih volitvah in postal poslanec, me pot pogosteje vodi v te kraje.

In opažam razlike, ne le razlike med današnjim dnem in časom pred štiridesetimi leti, ampak tudi razlike, ki so se zgodile v zadnjih štirih letih. Ljudje koristijo bolj kakovostne javne storitve. Naj navedem le nekatere: krajani se vozijo po širših in varnejših cestah v naseljih Bezuljak, Sveti Vid, Župeno in na Rakeku, hodijo po širših, lepše urejenih in bolje razsvetljenih poteh na Uncu, v Martinjaku in v Cerknici; čez Cerkniščico hodijo po varnejših mostovih in brveh, pijejo čistejšo in bolj zdravo vodo v naseljih Bločice, Martinjak, Cerknica, Goričice, Gorenje Jezero in Begunje. Osnovnošolci v Cerknici in Begunjah nabirajo znanje v okolju prijaznejših in energetsko varčnejših prostorih osnovnih šol ter imajo boljše pogoje za bivanje in s tem za učenje, najmlajši imajo nove prostore z igrali v novem vrtcu v Cerknici; z nakupom ultrazvočnega aparata v zdravstvenem domu je ugotavljanje morebitnih bolezni hitrejše, morebitni zdravstveni posegi pa učinkovitejši; in ne nazadnje - obnovljena bo tržnica ter urejene sprehajalne poti in zelene površine v bližnji okolici za oddih in sprostitev krajank in krajanov.

Vsi ti projekti kažejo, da se v Cerknici gradi in skrbi za razvoj kraja in kakovost življenja krajanov. Vrednost vseh naložb v zadnjih štirih letih ni majhna, posebno glede na finančno krizo in pomanjkanje denarja – nekaj več kot 27 milijonov evrov.

Prepričan sem, da takšen razvoj občine ni samoumeven. Vseh teh projektov ne bi bilo, če ne bi župan in njegova ekipa na občinski upravi strokovno in iznajdljivo pridobivala in koristila evropskih sredstev ter se po pameti odločala za posamezne naložbe v občini v korist krajank in krajanov. In tako naj ostane tudi v prihodnjih letih.

Andrej Šircelj,
poslanec v Državnem zboru

Otok: *varuh zakladov*

Medtem ko se Slivnica in temni javorniški gozdovi gosposko ogledujejo na jezerski gladini, hkrati pestujejo vasico Otok na otoku. Otočani se, predvsem takrat, ko jezero naraste in pokaže svoj pravi obraz, zavedajo meje svojega prostora. Od tu njihova samobitnost, samosvoja ureditev in pravila, ki izhajajo iz odvisnosti od narave.

Vas, ki je ravno prav odmaknjena in kjer je vse, kar človek potrebuje, da preživi, na dosegu roke: jezero z ribami, racami, raki, njive, travniki, gozd z lesom, divjadjo, polhi, izviri. Kot zatrdi **Marija Branisel** (rojena Mulec, Jeršinova): »Tukaj ni bilo lakote.«

Pripovedi o začetnici rodu

O vasi Otok so se skozi stoletja spletle mnoge skrivnostne pripovedi, ki krožijo v spominu vaščanov in okoliških prebivalcev. Zgodbam, ki so temeljile na resničnih dogodkih, so besede dodajali in odvzemali. Tako so čas, ljudje, dogodki plemenitili in brusili tudi pripovedi o nastanku vasi Otok. Mogočni grofje z gradu Šteberk so imeli tudi ljubice. Ena izmed njih, ki je služila na Karlovškem gradu, je rodila sina. Da ne bi bila vsem na očem, so ju poslali na jezerski otoček. Sin, ki je bil napol gosposke krvi, pa vendar nezakonski, je postal »mulc«. In od tu priimek večine vaščanov – Mulec, Mulc. V urbarjih 16. in 17. stoletja ni poimenovanja Mulec, pojavi se šele leta 1718.

Dragocena kulturna dediščina

V pisnih virih se vas prvič omenja leta 1468. Cerkev sv. Primoža in Felicijana, ki se danes nahaja v gozdu, ima na vhodnem portalu letnico 1647. V vasi so tri stare kašče, najstarejša z letnico 1790; stari leseni stropi, najstarejši iz leta 1828; tudi kozolec in hlev sta stara več kot sto sedemdeset let; najstarejša hiša pa ima na kamnitem ločnem portalu vklesano letnico 1845.

Do 20. stoletja je bil Otok veliko bolj povezan z Loško dolino kot s Cerknico; tako s cestnimi povezavami, saj je edina kolovozna pot peljala do naselja Laze in naprej, kot s cerkveno ureditvijo. Jožefinski vojaški zemljevid iz 18. stoletja za Otok navaja, da se poti ne da opisati, ker jih ni. Seveda so tu še nikjer vrisane poti, ki so jih opravili z najpomembnejšim prevoznim sredstvom preteklosti – čolnom drevakom.

Otok – središče edine slovenske otoške vasi. | Foto: Izak Hribar Meden

Kako pa takšno »čolnarsko« življenje sprejme nekdo, ki ni živel ob vodi? **Marija Mulec (Jeršinova)** je z devetinosemdesetimi leti najstarejša Otočanka, ki živi v najstarejši hiši v vasi. Na Otok je prišla iz Loškega Potoka. Poročila se je v mesecu, ko okrog vasi ni bilo vode. K sreči, saj se je bala visokih voda in se z njimi ni nikoli spoprijateljila.

Naselje je pred sto leti imelo šolo, trgovino, gostilno in okrog 85 prebivalcev, danes le še 25. Od petnajstih hiš je devet naseljenih. Devetnajst let je moralo preteči, da je letos v vasi zajokal dojenček; na Otoku torej ni osnovnošolca. Bili so časi, ko je bilo v vasi več kot trideset otrok. Od leta 1906 so imeli na Otoku celo šolo. Potem so pouk obiskovali tudi na Gorenjem Jezeru, pa v Grahovem in v Cerknici. So vsepovsod po malem. Tako je tudi s pokopališči: eni ga imajo na Škriljah, drugi v Cerknici, ali celo v Podcerkvi.

Iva Mulec (Ta Gornja): »Imam eno kmetijo dobre volje.«

Iva Mulec, ki veliko ve o zgodovini svojega kraja, o hiši in rodbini, predvsem pa tudi o trdem kmečkem življenju, saj je zemlja zanjo, tako kot za rodove pred njo, na prvem mestu, pripoveduje: »Družine se rešujejo po svoje. Za pokojnino, ki jo dobivam, sta mi starša dajala od svoje pokojnine, da sem jaz plačevala za svojo. Nisem odšla in ju zapustila. Posestvo moram obdelati. Sosed, **Miro Lekšan**, ki je star štiriinosemdeset let, mi že trideset let pomaga, saj ima traktor, jaz mu pa kuham. Denarja ne vidi nobeden. Pomagajo mi tudi drugi, ki prihajajo od zunaj. Sama vse pokosim s kosilnico. Ostalo delava ročno. Sva živa turistična znamenitost. Obvladam tako ženska kot moška dela. Pa z divjadjo se borimo. Težko je, žita sploh ne moreš imeti. Medvedka pride na žabjo pojedino, nato se pojavijo mladiči, jeseni pa še ata medved na sadje.«

Iva Mulec na svoji kmetiji redi štiri krave in telička. | Foto: Izak Hribar Meden

Zibka iz češnjevega lesa, s katero so nosili otroke h krstu, je na Otok prišla z nevesto z Laz. Hrani jo Iva Mulec. | Foto: Izak Hribar Meden

Ena izmed glavnih gospodarskih panog, ki ima tradicijo in je Otočanom v preteklosti dajala kruh, je gozdarstvo in z njim povezane dejavnosti. Tako je še danes. Na Otoku deluje uspešen žagarski obrat, za katerega pa se prebivalci strinjajo, da bi bilo dobro, da bi se preselil v industrijsko cono, saj je za vas postal prevelik.

Otočani si želijo, da bi asfaltirali cesto, ki vodi v vas in iz nje, saj je zaradi težkih tovornjakov popolnoma vse zaprašeno.

Otok se, kljub odmaknjeni legi, ne more upirati spremembam, ki jih prinaša čas. A narava ostaja. Pravijo, da ni nikjer tako lepih, prvinskih noči kot na Otoku. Še vedno imajo čisto temo, saj ni umetnega, svetlobnega onesnaženja, in čisto tišino: takrat lahko poslušajo gozd in skrivnostno oglašanje nočnih ptic.

Avtor: *Marija Hribar*

Teci, smučaj, na kolo… *in brcni žogo*

V Grahovem ne manjka naravnih danosti za rekreacijo. Iz leta v leto je tudi vse več tistih, ki vedo, da je rekreacija dobra in zdrava. S športom se ukvarjajo mladi in stari obeh spolov. To ni nič novega, saj so že daljnega leta 1980 v Grahovem ustanovili Telesno-kulturno društvo Sovica.

Ustanovitelj društva je bil **Franc Kranjc** z Bločic, ob njem pa številni zanesenjaki s pogledom v prihodnost. Z leti so delovale različne sekcije, se razvijale ali prenehale delovati. Danes delujejo tekaška, smučarska, kolesarska in sekcija malega nogometa.

Cilj društva je rekreacijska vadba krajanov bližnjih naselij. Želijo si čim več članov in jih vabijo k vključevanje v tiste sekcije, ki jim najbolj ustrezajo. Organizirajo tedenske vadbe, poleti v naravi in pozimi v telovadnici osnovne šole v Grahovem. Tereni v okolici so za vadbe več kot primerni.

Častni člani in novo vodstvo TKD Sovica ob 30. letnici delovanja društva.

Nasmeški zadovoljnih članov po vadbah poskrbijo, da številni prostovoljci še naprej aktivno sodelujejo v društvu. Udeležencem v posameznih vadbah omogočajo ustvarjalnost in užitek, kar je poleg razvoja društva in ohranjanja zdravja njegovih članov bistveni cilj društva.

Iz TKD Sovica do zavidljivih rezultatov

Med rekreativci so tudi taki, ki prestopijo mejo med rekreativnim in profesionalnim ukvarjanjem s športom. Ob podpori društva odidejo novim rezultatom naproti – denimo naš krajan **Mitja Rok** (na fotografiji), ki v kolesarstvu dosega zavidljive rezultate.

Seveda poleg vadbe organizirajo tudi nekaj tekmovanj, ki so popolnoma ljubiteljska. Za njihov razvoj sta v prvi vrsti zaslužna **Milan Gornik**, idejni oče prireditev, in **Elvis Požek**, bivši predsednik društva ter velik organizacijski podpornik. Že od leta 1989 igrajo nogomet za memorial Franca Čebohina, prvega učitelja nogometa v Cerknici. Od leta 2000 organizirajo Tek na Slivnico, ki je sestavni del dobro uveljavljenega tekmovanja za Notranjski tekaški pokal. Še pustne šeme so se jim na kratko pridružile ob pustovanju. Posebnost je tudi Nočni pohod na Slivnico vsak mesec ob polni

Udeleženci nočnega pohoda na Slivnico ob polni luni.

Nogometna sekcija.

luni, podkrepljen s predavanjem v koči. Vznemirljivo in dobro obiskano!

Grahovo dočakalo športni park

Eden izmed začetnih ciljev društva je bilo izboljšanje infrastrukturnih pogojev v takratni Krajevni skupnosti Grahovo. Po dolgih letih aktivnega zavzemanja posameznikov je tudi Grahovo dočakalo novo osnovno šolo s telovadnico in zunanjim športnim parkom. Neprecenljiva pridobitev, ki je stare in mlade vrnila na igrišča! Sijaj žarometov Športnega parka Grahovo seže do vsake okoliške otroške sobe, v katerih bivajo otroci s svojo naravno neomejeno potrebo po gibanju in igri.

Medse vabijo več otrok, starejših in žensk

Aktualni predsednik, študent Fakultete za šport Aljaž Gornik, ima jasne predstave o nadaljnjem razvoju društva in društvenih aktivnosti. Ožje vodstvo se namerava strokovno ukvarjati s čim širšim krogom rekreativcev. Na svoje dejavnosti želijo pritegniti več otrok, starejših in predvsem žensk. Tako usmeritev potrjuje letos uvedena začetna tekaška vadba, ki se je spontano udeležujejo številne rekreativke.

In nenazadnje: premalo se zavedamo, kako zelo pomembna je dejavnost TKD Sovica za Grahovo in okolico. Lahko bi rekli, da je zlata vredna.

Zato: teci, na kolo, smučaj in brcaj žogo!

Zanesenjaki vlečejo voz naprej

Vedno je tako, da zanesenjaki in prostovoljci vlečejo voz dejavnosti. V TKD Sovica vadbe posameznih sekcij vodijo **Nejc Gornik**, **Toni Žnidaršič**, **Izak Hribar Meden** in **Alenka Curl**. Okoli sebe so zbrali številne rekreativce, ki tečejo, kolesarijo, igrajo nogomet in katerim bi se veljalo priključiti – čim prej.

Člani društva ne skrbijo samo za svoje zdravje, ampak tudi za »zdravje« narave - poziranje po skupinski čistilni akciji.

Utrinek s tekaške vadbe.

Avtor: *Ksenija Preželj, Grahovo*

Košarkarski *klub Cerknica*

V duhu nedavno končanega svetovnega prvenstva v košarki tokrat predstavljamo cerkniški košarkarski klub, ki je v več kot 40 letih delovanja igral vidno vlogo v slovenskem košarkarskem prostoru.

Začetki Košarkarskega kluba Cerknica segajo v leto 1970. Istega leta je Ljubljana gostila najboljše košarkarje sveta, jugoslovanska reprezentanca pa je osvojila naslov svetovnega prvaka. Najbrž je tudi ta dogodek vplival na uradno ustanovitev Košarkarskega kluba Cerknica. Košarka se je v teh letih na amaterski osnovi igrala na zunanjih igriščih. Leta 1976 je bila organizirana članska zimska liga primorske in notranjske regije, v kateri je ekipa Cerknice osvojila prvo mesto, čeprav še ni imela športne dvorane in je na vseh tekmah igrala v gosteh.

KK Cerknica se lahko pohvali z nekaterimi lepimi dosežki. Za največji uspeh članske košarke štejemo uvrstitev v 1. Slovensko košarkarsko ligo (SKL) leta 1982, precej vidnejših uspehov pa so košarkarji osvojili v mlajših kategorijah, predvsem po zaslugi generacije 1983. Nekateri se mogoče še spominjate leta 1998, ko so cerkniški pionirji (do 14 let) na zaključnem turnirju v nabito polni domači dvorani osvojili naslov državnih prvakov. V tisti sezoni so Cerkničani, pri katerih so v prvi postavi igrali Jernej Modic, Gašper Telič, Miha Granfola, Janez Mišič in Saša Ardalić, premagovali klube, v katerih so med drugimi igrali Erazem Lorbek, Uroš Slokar in Saša Vujačić. Generacija 1983 se je izkazala še dvakrat. Kot šestnajstletniki so končali na šestem mestu v državi, a edini zabeležili zmago proti Union Olimpiji. Drugo uvrščeno Krko iz Novega mesta so premagali kar dvakrat, a so jim boljšo končno uvrstitev preprečile poškodbe, v sezoni 2001/2002 pa so se fantje, ki so tedaj šteli 18 let, uvrstili na četrto mesto v državi.

Klub tudi dandanes veliko dela z mladimi, saj tekmujejo v starostnih kategorijah pionirji (do 10, do 12 in do 14 let), kadeti, mladinci in člani. V klubu po več kot dvajsetih letih deluje tudi ženska članska košarkarska ekipa, še naprej pa se pod obroči podijo najmlajše pionirke.

Člani bodo tudi letos tekmovali v 3. SKL zahod. Sicer so med letoma 2001 in 2010 igrali v 1.B SKL, v sezoni 2007/2008 prišli tudi do 5. mesta, a zaradi finančnih težav in rezultatskih neuspehov so izstopili iz lige in začeli od začetka. Letos bodo z nastopi v 3. SKL začeli v oktobru, mlajši košarkarji pa so prve tekme že odigrali v drugi polovici septembra.

September v znamenju pričetka ligaških tekmovanj

Sredi septembra so se začela ligaška tekmovanja v namiznem tenisu in kegljanju. V kegljanju občino Cerknica predstavlja kegljaški klub Brest Cerknica. Člani kegljajo v 1.A slovenski kegljaški ligi, v konkurenci članic pa kegljata kar dve ekipi - prva v 1.A, druga pa v 2. slovenski kegljaški ligi. Kegljanje v prvih ligah se je začelo 13. septembra, obe ekipi Bresta sta bili uspešni - člani so bili boljši od Goričanov, prva ekipa članic pa od Litijank. Druga ekipa Cerkničank s tekmovanjem prične 26. septembra.

V namiznem tenisu tekmuje moška članska ekipa Ping pong kluba Rakek in sicer v 2. slovenski namiznoteniški ligi (SNTL). 13. septembra so odigrali dva dvoboja: proti drugi ekipi novomeške Krke ter proti ekipi Melanim iz Kočevja. Obakrat so tesno izgubili s 4:5.

Strelec Erik Kandare iz Strelskega društva Cerknica je 16. in 19. septembra nastopal na svetovnem strelskem prvenstvu v Granadi. Tja je odpotoval kot član slovenske mladinske reprezentance in tekmoval v konkurenci najboljših strelcev sveta.

Rekorder Nal Otoničar

Konec avgusta in začetek septembra je v norveškem Hafjellu potekalo svetovno prvenstvo v gorskem kolesarjenju. V spustu z gorskimi kolesi je Cerkničan Nal Otoničar osvojil izvrstno 13. mesto, kar je do sedaj najboljša slovenska uvrstitev v mladinski kategoriji te discipline. Po 21. času predtekmovanja je v finalni vožnji pokazal svoje sposobnosti, kljub nekaj manjšim napakam odpeljal hitro, in že na svojem prvem svetovnem prvenstvu opozoril nase.

Nogometaši tudi v tretji ligi konkurenčni

Člani nogometnega kluba Cerknica so sezono v tretji ligi pričeli odlično. Z 2:0 so na domačem igrišču premagali ekipo iz Brd, torej se tudi v močnejši konkurenci dobro kosajo z nasprotniki. Omembe vreden je predvsem drugi zadetek Cerkničanov na prvi tekmi, ki ga je z roba kazenskega prostora s »škarjicami« dosegel Blaž Zalar.

V drugem in tretjem krogu so Cerkničani izgubili in remizirali, 13. septembra pa so na domačem igrišču ponovno zabeležili tri točke. Na tekmi 4. kroga je v Cerknici gostovala ekipa Portorož Piran in morala priznati premoč domačinom - rezultat je bil 4:1, gostje pa so tekmo končali zgolj z osmimi nogometaši - kar trije so namreč prejeli po dva rumena kartona in morali predčasno zaključiti tekmo.

Po štirih krogih so cerkniški nogometaši torej zabeležili dve zmagi, en poraz in en neodločen izid. S sedmimi točkami so zasedali 6. mesto na lestvici med desetimi ekipami.

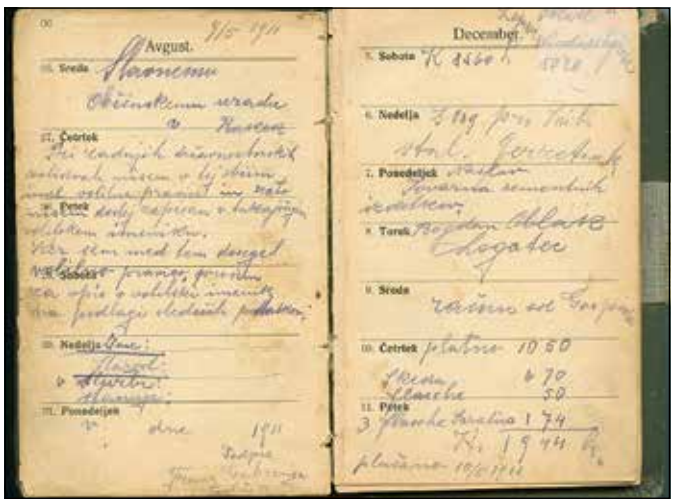

Volitve *leta 1912 na Rakeku…*

V žepnem koledarčku, ki so ga dobili železniški uslužbenci, je bilo veliko prostora. Franc Gabrenja je vanj zapisoval kar nekaj let. Med drugim tudi kandidate za občinske volitve leta 1912.

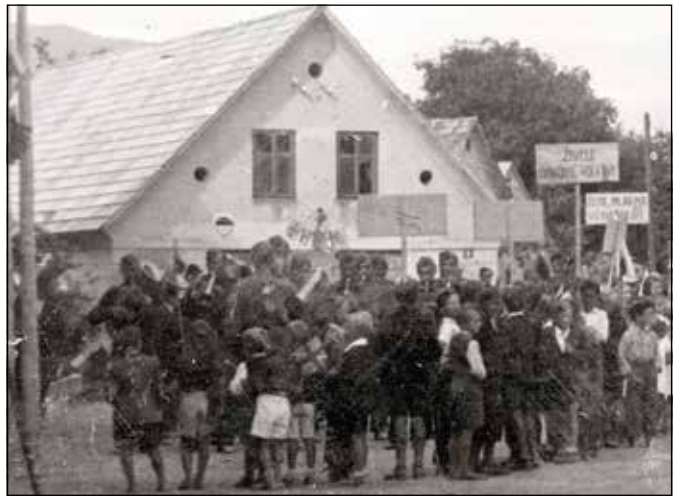
Kot še dandanes, so tudi tedaj potekali ostri predvolilni boji. Levi so pljuvali po desnih in obratno – zakaj bi bilo tedaj drugače kot je danes. Borili so se z vsemi močmi in sredstvi za mesto v občinskem svetu, ampak – ne glede na barvo - so na koncu vsi poskrbeli za to, da je bilo ljudem bolje.

Danes je samo po sebi umevno, da gremo na volišče z osebnim dokumentom in volimo, četudi smo se ravnokar preselili v določen kraj. Leta 1912 ni bilo tako. Moral si biti vpisan v volilni imenik, šele potem si lahko volil in bil voljen. Franc Gabrenja se je preselil z Unca na Rakek in zato je moral občinskemu uradu napisati vlogo za vpis v volilni imenik. Volilno pravico je imel vsak avstrijski državljan moškega spola, ki »je izpolnil 24. leto, ki je v občini na dan razpisa volitev prebival že vsaj eno leto, ki ni pod kuratelo (skrbništvom, *op. ured.*), ki ne vživa javne miloščine, oziroma je ni vžival v zadnjem letu, ki ni v konkurzu (prezadolžen, *op. ured.*), ki ni bil kaznovan radi tatvine, poneverjanja, goljufije, oderuštva itd.« (Časnik Slovenski gospodar, april 1912)

… in leta 1945 v Cerknici

Svoboda. Konec vojne in konec trpljenja, negotovosti, umiranja. Novo jutro, nov dan, upanje za prihodnost. V luči tega razmišljanja se je Cerknica pripravljala na volitve po končani drugi svetovni vojni.

Na lista je bila samo ena stranka. Komisija je preverila identiteto volivca in vpis v volilni imenik ter mu pojasnila način glasovanja. Nato je dobil kroglico za volitve v Zvezno skupščino, ko je opravil te volitve, je dobil še kroglico za volitve v skupščino narodov. Volilo se je po določenih pravilih: volivec je vzel kroglico v desnico, v levico pa le, če desnice ni imel. Roko je stisnil v pest in segel v vsako skrinjico. Ko je potegnil roko iz zadnje skrinjice, je moral pokazati, da kroglice nima več. Skrinjice so bile pokrite s črnim blagom, tako da se ni videlo, kje je volivec spustil kroglico, kar je dalo Francu Milčinskemu Ježku navdih za naslednjo satirično pesmico:

Cinca marinca, ta je zoper nas,
u ta črna skrinca
vrgu je svoj glas.

Živele svobodne volitve!

Notranjske artikulacije

Avtor: Artikula

Hočeš nočeš smo zagrizli v novo šolsko leto. Ste že kaj utrujeni? Je september že terjal svoj davek? Če je vaš odgovor pritrdilen, lahko svoje počutje opišete kar lepo po domače. Poglejmo spodnji primer.

Liza: »Naš je že dva dni marot, pa nič ne zine, kaj mu je.«
Urša: »Kaj pa dohtar pravijo?«
Liza: »Hja, kaj misliš, da je šel? Preklada se tam po divanu, ves zbedran, jaz sem pa spet sama za vse!«

marot = slab, bolan; **zbedran** = izmučen, izžet

Upam, da le niste preveč *marot* in *zbedrani* ter da bo jesen lepa.

Avtor: *Ivanka Gantar, Matjaž Žnidaršič - Šentek*
Vir: *www.stareslike.cerknica.org*

Velika Špička *in slap pri Dolenjih Otavah*

Nad Begunjami in Selščkom se razprostira razgleden, 955 metrov visok vrh Velika Špička, včasih imenovan tudi Špičasto Stražišče.

Velika Špička je eden izmed štirih vrhov Cerkniške planinske poti. Pot je nezahtevna, primerna tudi za družine s predšolskimi otroki. Markirana pot s planinskimi belordečimi markacijami se prične v Begunjah, levo od trgovine, na kar nas opozori smerna tabla. Pot je primerna za pohode v vseh letnih časih, tudi pozimi, če ni preveč snega, saj je do vrha približno za eno uro hoje. Planinsko društvo Cerknica že 15 let prvo nedeljo v januarju prireja tradicionalni pohod na Veliko Špičko iz Cerknice. Pot do vrha Velike Špičke je Turistično društvo Menišija označilo tudi iz Selščka.

Iz Begunj do vrha Velike Špičke sta možni dve poti, ki se razcepita nedaleč od izhodišča. Leva vodi čez Zalake, desna pa čez Goli vrh, imenovan tudi Cumarovnik, kjer stoji lesen križ z vpisno skrinjico. Z vrha Velike Špičke je lep razgled na Bloke, Slivnico, Javornike, pa tudi na Planinsko polje in vse do Logatca.

Pohod na Veliko Špičko si lahko popestrimo še z ogledom slapa pod Dolenjimi Otavami, za katerega ne vem pravega imena. Gre za čudovit slap, ki pada po moji oceni 15 metrov globoko, potoček pa se potem izliva v Mrzlek in dalje v Cerkniščico pod Topolom. Pot do slapa sicer ni označena, vendar se je vredno potruditi in si tako ogledati enega izmed treh večjih slapov na Notranjskem.

Najbolje je, da gremo k slapu z vrha Velike Špičke. Napotimo se proti vasi Stražišče in po asfaltni cesti do Dolenjih Otav, tam pa pri strnjenem naselju pri prvi hiši zavijemo desno in potem levo do kapelice, kjer se asfalt konča. Pri kapelici se začne kolovozna pot, po kateri nadaljujemo proti slapu. Ko se pot rahlo spušča, se na mestu pod daljnovodom, kjer je tudi razgled na vasico Gora in v daljavi na Sleme, pot k slapu odcepi levo. Od tu dalje se pot do slapa spušča navzdol. Ko smo v bližini slapa, pa že slišimo padanje vode. Iz Dolenjih Otav do slapa je približno 20 minut hoje, z vrha Velike Špičke pa približno eno uro.

Slap nudi lepe poglede na padajočo vodo, ki drsi po mahu navzdol, in skalne stene s kaminom in zelenjem. Voda pa kar teče in teče... Ko se naužijemo lepote narave pri slapu, se odpravimo na izhodišče pohoda po isti poti, oziroma se pod vrhom Velike Špičke lahko odločimo za krožno pot.

Trajanje pohoda: iz Begunj do vrha Velike špičke približno eno uro hoje, z vrha do slapa prav toliko; iz Dolenjih Otav do slapa 20 minut

Zahtevnost: nezahtevna, primerna tudi za družine s predšolskimi otroki

Avtor: *Štefanija Šebalj Mikše, TD Cerkniško jezero*

Dober *zgled*

Želimo si še več igral na točkah, kjer se rade družijo družine z otroki. V nekaterih lokalih se tega zavedajo – v tem na fotografiji so del svojega parkirišča namenili postavitvi novih igral. Otroci so dobili prostor za brezskrbno igro, starši možnost v miru popiti pijačo, gostinec pa zadovoljne stranke, ki se rade vračajo.

Črna *pika*

Nekateri mladi iz Begunj in okoliških krajev so si za svoje zbirališče izbrali prostor pri poslovilni vežici v Begunjah. To sicer ni sporno, a žal so v zadnjem času že nekajkrat poškodovali vežico, razbili dve okni in steklo na vhodni vratih, svoje sledi pa so pustili tudi v okolici vežice, kjer za njimi ostajajo smeti in prazne steklenice. Mogoče se bodo mimo Begunj večkrat zapeljali policisti ali pa celo krajani sami.

Promocija zdravja na delovnem mestu

Podjetniki in njihovi zaposleni ob obilici dela pozabljajo na skrb zase, saj pri delu običajno ne razmišljajo o svojem zdravju.

Pravne temelje varnosti in zdravja pri delu podaja Zakon o varnosti in zdravju pri delu. V skladu s 6. in 32. členom tega zakona mora delodajalec načrtovati in izvajati promocijo zdravja na delovnem mestu (PZDM) - torej izvajati mora določene aktivnosti in ukrepe, da ohranja in krepi telesno in duševno zdravje delavcev. Hkrati mora zagotoviti tudi potrebna sredstva za to ter opredeliti način spremljanja izvajanja teh dejavnosti.

Delodajalec mora načrtovati promocijo zdravja na delovnem mestu tudi v izjavi o varnosti z oceno tveganja, kar določa 27. točka 76. člena omenjenega zakona. Zakon podjetjem narekuje obveznosti s področja promocije zdravja, preprečevanja in obvladovanja trpinčenja na delovnem mestu, nadlegovanja ter preprečevanja uporabe psihoaktivnih sredstev pri delu, ki lahko ogrozijo zdravje delavcev.

Majhna podjetja v primerjavi s srednjimi in velikimi bolj boleče občutijo vsak primanjkljaj delovne sile, ki nastopi ob pomanjkanju skrbi za zdravje. Ohranjanje zdravja zaposlenih in vzdrževanje njihove visoke zmogljivosti je zato lahko odločilni faktor med preživetjem in neuspehom podjetja.

Lastniki majhnih podjetij in organizacij bi se morali zato vprašati, ali si lahko privoščijo ne uvajati programov za zdravje in blaginjo zaposlenih.

Promocija zdravja na delovnem mestu je smiselna in učinkovita na naslednjih področjih:

- zdrava prehrana in gibanje,
- preprečevanje poškodb pri delu,
- delovno okolje in odnosi,
- upravljanje s stresom ter
- preprečevanje bolezni, povezanih z delom in življenjskim slogom.

Delodajalec mora izvajati program promocije zdravja na delovnem mestu oz. nuditi dobre osnove za varno in zdravo vedenje delavcev v svojem okolju, hkrati pa mora to tudi dokazati organom nadzora.

Kontim d.o.o. | Partizanska 8a | 1381 Rakek
e-pošta info@kontim.si | **splet** www.kontim.si
T | 0599 30 481 **M** | 041 354 216 **F** | 01 7051 910
Kontim
Hiša številk

Promocijsko besedilo

Vi vozite... *prehitro?*

Občina Cerknica je ena od devetih slovenskih občin, ki je dobila v enoletni brezplačni najem prikazovalnik hitrosti »Vi vozite«. Postavljen je na Rakeku, na lokaciji, kjer je omejitev hitrosti 40 kilometrov na uro.

Prikazovalnike je 25. avgusta podelila Javna agencija RS za varnost prometa v sodelovanju s podjetjem Intermatic. Z akcijo želijo izboljšati prometno varnost na najbolj prometnih območjih v okolici šol in vrtcev, hkrati pa zbrati statistične podatke o izmerjenih hitrostih na teh območjih.

V akciji so za postavitev prikazovalnikov hitrosti izbrali tiste lokalne skupnosti, v katerih so ogrožene ranljivejše skupine udeležencev v cestnem prometu (upoštevali so število umrlih in hudo telesno poškodovanih oseb v cestnem prometu v letu 2013 glede na število prebivalcev). Občina Cerknica je predlagala postavitev prikazovalnika na lokaciji ob šolski poti in v bližini osnovne šole in vrtca – torej tam, kjer so otroci prometno-varnostno ogroženi bodisi zaradi velike gostote prometa, prevelikih hitrosti vozil, pomanjkanja ustrezne infrastrukture (pločniki, ustrezno urejeni prehodi za pešce) in prisotnosti tovornega prometa.

Helena Šlajnar, Svetovalka na področju komunalne infrastrukture in okolja, Občina Cerknica

Varna *pot v šolo*

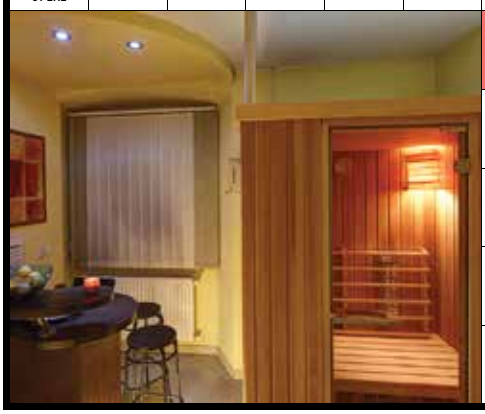
Učenje otrok o varnosti v prometu je zelo dragoceno, zato ga policisti zelo poudarjamo, še posebno ob začetku šolskega leta. V tem času se pojavijo na cesti novi udeleženci – čisto majhni otroci. V septembru jih spremljamo v cestnem prometu in jih o pravilnem obnašanju na cesti tudi poučujemo. Otroci se naenkrat znajdejo v prometnem vrvežu sami, zato jim moramo pomagati, da varno prestopijo ta življenjski mejnik. Naučiti jih moramo, kako in kje prečkati cesto, kako hoditi po cesti in drugih površinah, kako naj varno vstopajo na javna prevozna sredstva in iz njih ter kje naj sedijo v osebnih avtomobilih.

Prometne zloženke, pobarvanke in vaje na igriščih so sicer v pomoč otrokom pri poznavanju prometnih pravil, vendar brez praktičnega usposabljanja na cestah tega ne bodo znali uporabljati. Pri tem je izredno pomembna pomoč staršev, učiteljev in odraslih, saj sami otroci pri tem ne morejo sodelovati. Policisti smo že pred začetkom šolskega leta preverili prometno signalizacijo v bližini šol in na šolskih poteh, o nepravilnostih smo obveščali ustrezne službe. Z meritvami hitrosti v bližini šol smo voznike opozorili na začetek šolskega leta. Obiskali smo mentorje in vodstva šol ter pregledali načrte varnih poti. V sodelovanju s Svetoma za prometno varnost Cerknica in Loška dolina ter šolami smo varne šolske poti tudi označili.

Zdravko Kovač, komandir Policijske postaje Cerknica

Andifit
Savne in kozmetične storitve
SVAROG
Partizanska 20,
1380 Cerknica
(za knjižnico, nasproti
pizzerije GLAŽ'K)
andi.podobnik@gmail.com
www.andifit-svarog.si
Andreja Podobnik
031 549 385

					SLIVNIŠKI *pogledi*	LISTINA KOT VARSTVO IZUMA	IZPUŠČAJ; OSIPANJE	MEHANIČNA NAPRAVA	ZABLODA, NAPAKA	SORTA ŽLAHTNIH RDEČIH JABOLK	KEMIJSKI ZNAK ZA AMERICIJ	REKA V SEVERNI ANGLIJI	UŠESNI KAMENČEK	AMERIŠKA TENISAČICA WILLIAMS	MENIČNI DOLŽNIK
					DEJSTVO, DA JE SEME V ZEMLJI										
					PRIPRAVA ZA MERJENJE SVETLOBE NEB. TELES										
					SAMODRŽEC						IBSENOVA DRAMA				
					ODDELEK JURE						ŽIVALSKA ŠAPA				
							SKUPINA PTIČEV					NEM. KNJIŽ. SEIDEL			
							ZRAK (LAT.)					GRAFIK JUSTIN			
Avtor: Vladimir Milovanović NAJETO PERO	BLEDO RDEČE VINO	MADŽ. UMETN. ZGOD. (LASZLO)	PODATKI	NEVISOKA VZPETINA				EDEN OD ČUTOV	SOL OCETNE KISLINE						
									FR. DIRKAČ (JEAN)						
SLIKOVNA UGANKA						ACETALDEHID							ALPSKA SMUČARKA DREV	IZDELEK, NAREJEN Z VALJANJEM	GORA NAD CERKNICO
						VISOKA VZPETINA									
REKA V LOŠKI DOLINI					MUREN (NAREČNO)					VELIK TEKTONSKI JAREK	PRETEP, RAVS				
					LADO KRALJ						DIŠEČA SMOLA				
DEL STOLA, NAMENJEN ZA SEDENJE							OSEBJE PODJETJA								
							NEM. ZDR. (SEBASTIAN)								
JUNAK GOTOVČEVE OPERE				OTOK V KVARNERJU				OTOK PRED ZADROM				IGRALEC RANER			
								MLADA ŽENSKA				REKA NA V. KITAJSKE			
													JANEZ VIDIC		
													IZRAEL. IGRALKA AVITAL		
						ENAKI ČRKI			AM. PREDS. (HARRY)						
									GOBICE V USTIH						
						NEZNANKA V MATEMATIKI				SPOJINE AMONIAKA					
										KEM. ZNAK ZA SELEN					
						KDOR UDARJA DLAN OB DLAN									
						ŠKATLA, PUŠICA ZA SVINČNIKE									

Rešitev križanke Slivniški pogledi: ZAKOPANE, SVETOVALEC, IŽ, ER, OTTO, SLIVNIŠKI, POGLEDI, SPA, ISA, OBSTOJ, PAPAS, NJORKA, DD, EZUL, SJAS, AKABA, KOMPONENTA, ONO, OVIEDO, RAM, TRK, V VSAKO HIŠO, LOV, KRSTO, OLA, RAE, ŽD, KOSMAČ, BALISTIKA, ATENTATOR.

Nagradno geslo križanke (izpisano na obarvanih poljih) napišite na dopisnico in pošljite na naslov: Slivniški pogledi, Cesta 4. maja 53, 1380 Cerknica, s pripisom »Nagradna križanka« ali na elektronski naslov urednistvo@slivniskipogledi.si, ime zadeve naj bo »Nagradna križanka«. Rešitve bomo v uredništvu sprejemali do 14. novembra. Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj tokratne križanke, Andifit – Savne in kozmetične storitve:

1. nagrada: kratka nega obraza (vrednost: 25 EUR)
2. nagrada: masaža hrbta (vrednost: 21 EUR)
3. nagrada: savna za dve osebi (dve uri) (vrednost: 20 EUR).

Imena nagrajencev bodo objavljena v naslednji številki Slivniških pogledov, ki izide v začetku decembra 2014.

V uredništvo je prispelo 86 pravilnih rešitev prejšnje križanke. Med njimi smo izžrebali tri nagrajence:

1. nagrado (celoletno pošiljanje Slivniških pogledov na tri naslove izven občine Cerknica) prejme **Petra Marc**, Grahovo 59, 1384 Grahovo

2. nagrado (pošiljanje Slivniških pogledov na dva naslova izven občine Cerknica), prejme **Ciril Grivec**, Partizanska cesta 1, 1380 Cerknica

3. nagrado (pošiljanje Slivniških pogledov na en naslov izven občine Cerknica) prejme **Desa Dekleva**, Cesta pod Slivnico 4a, 1380 Cerknica.

Nagrade, ki jih prispeva pokrovitelj prejšnje križanke, uredništvo Slivniških pogledov, bodo nagrajenci prejeli po pošti.

Avtor križanke: *Vladimir Milovanović, Najeto pero*

Brezplačno predavanje: Energetsko varčna gospodinjstva

Vabimo vas, da se v sredo, 8. oktobra od 17. do 19. ure udeležite brezplačnih predavanj v sejni sobi Občine Cerknica (2. nadstropje). Predavali bodo energetski svetovalec Lucjan Batista in predstavniki podjetja Envirodual (energetski upravljavec v občini Cerknica.) S praktičnimi primeri bodo predstavili smiselnost pristopa k energetski sanaciji ali gradnji in prenovi objektov zaradi učinkovite rabe energije v stavbah ter izzive, ki se pri tem pojavljajo pri zasnovi stavb ter uporabi materialov in sistemov. Predstavili bodo tudi sodobne sisteme za zagotavljanje kakovostnih in primernih energetskih sistemov ter ugodja v stavbah, pa tudi možnosti pridobivanja nepovratnih in drugih virov financiranja. Predavanje je namenjeno fizičnim osebam - lastnikom objektov, ki želijo zmanjšati energetsko potratnost svojih objektov, pri tem pa potrebujejo nasvet o izvedbi in možni pridobitvi ustreznih finančnih sredstev.

Urnik predavanj:

17:00 - 17:05	Predstavitev energetske svetovalne pisarne
17:05 - 17:30	Nepovratne finančne spodbude
17:30 - 18:00	Energetska sanacija stanovanjske hiše
18:00 – 18:30	Ogrevanje na lesno biomaso
18:30 – 19:00	Razprava in zaključek

Vpis k Cicibanovim uricam

Vrtec Martin Krpan Cerknica vabi k vpisu predšolskih otrok na Cicibanove urice za šolsko leto 2014/2015, namenjene otrokom, ki ne obiskujejo dnevnega programa vrtca in so stari od 3 do 6 let. Vpis bo potekal na sedežu vrtca (Cesta na Jezero 17, Cerknica) – v upravi.

Vlogo za vpis otroka k Cicibanovim uricam dobite na upravi ali na spletni strani vrtca **www-vrtec.cerknica.si**. V vrtec jih vrnite najkasneje do torka, 30. septembra.

Dodatne informacije: osebno ali po telefonu **(01) 7050 075** vsak delovni dan od 7. do 13. ure.

Pravljična jesen v knjižnici

Dejavnosti mladinskega oddelka so vezane na šolsko leto. Začeli smo ga z nagradnim žrebanjem – med počitnicami so otroci na mladinskem oddelku reševali Knjižkov kviz, iz vseh enot knjižnice pa so nam na vnaprej natisnjenih dopisnicah pošiljali Počitniški pozdrav. Vsi zbrani pozdravi bodo na ogled do konca oktobra.

Septembra in oktobra še posebej veliko pozornost namenjamo prvošolčkom. Nudimo jim brezplačen vpis v knjižnico in jim ob tem poklonimo slikanico, v ugankarskem kotičku mladinskega oddelka pa otroke čakata nagradni mesečni uganki - Uganka za modrijančke, ki jo lahko rešujejo predšolski otroci in šolarji do 3. razreda devetletke, ter Literarna uganka, ki je namenjena vsem osnovnošolcem. Uganki rešujejo tudi po enotah naše knjižnice.

Začetek šolskega leta je tudi pravljično obarvan, saj bomo že sedmič zbirali žige, ki jih otroci od dopolnjenega 4. leta dobijo za vsak obisk pravljične urice ali ustvarjalne delavnice, ki jih izvajamo v Cerknici, Starem trgu, Novi vasi in na Rakeku. Za pet žigov otrok prejme praktično nagrado z logotipom knjižnice.

Naj pisan svet besed utira pot pravljični jeseni - dobrodošli v knjižnici!

Brezplačno energetsko svetovanje na domu

Projekt ENSVET začenja s pomočjo energetskih svetovalcev na domu energetsko revnih občanov. Energetska revščina se pojavi takrat, ko si gospodinjstvo ne more zagotoviti primerno toplega stanovanja, ogrevanja sanitarne vode, razsvetljave ipd. po sprejemljivi ceni. Po podatkih Statističnega urada RS si leta 2010 ni moglo privoščiti primerno toplega stanovanja šest odstotkov vseh gospodinjstev v Sloveniji. V projekt so aktivno vključeni Eko sklad, več ministrstev in centri za socialno delo, ki so pri izvajanju projekta ključnega pomena.

Na centrih za socialno delo namreč zbirajo prijave občanov za obisk energetskega svetovalca na domu in potrdijo, da gre za upravičenega občana z ustreznim statusom. Prijavo pošljejo na ENSVET. Energetski svetovalec se dogovori za obisk na domu, kjer analizira rabo energije v gospodinjstvu. Nato svetuje o učinkovitih ukrepih ter napiše poročilo o svetovanju in izpis z analizo rabe energije v gospodinjstvu in priporočenih ukrepih.

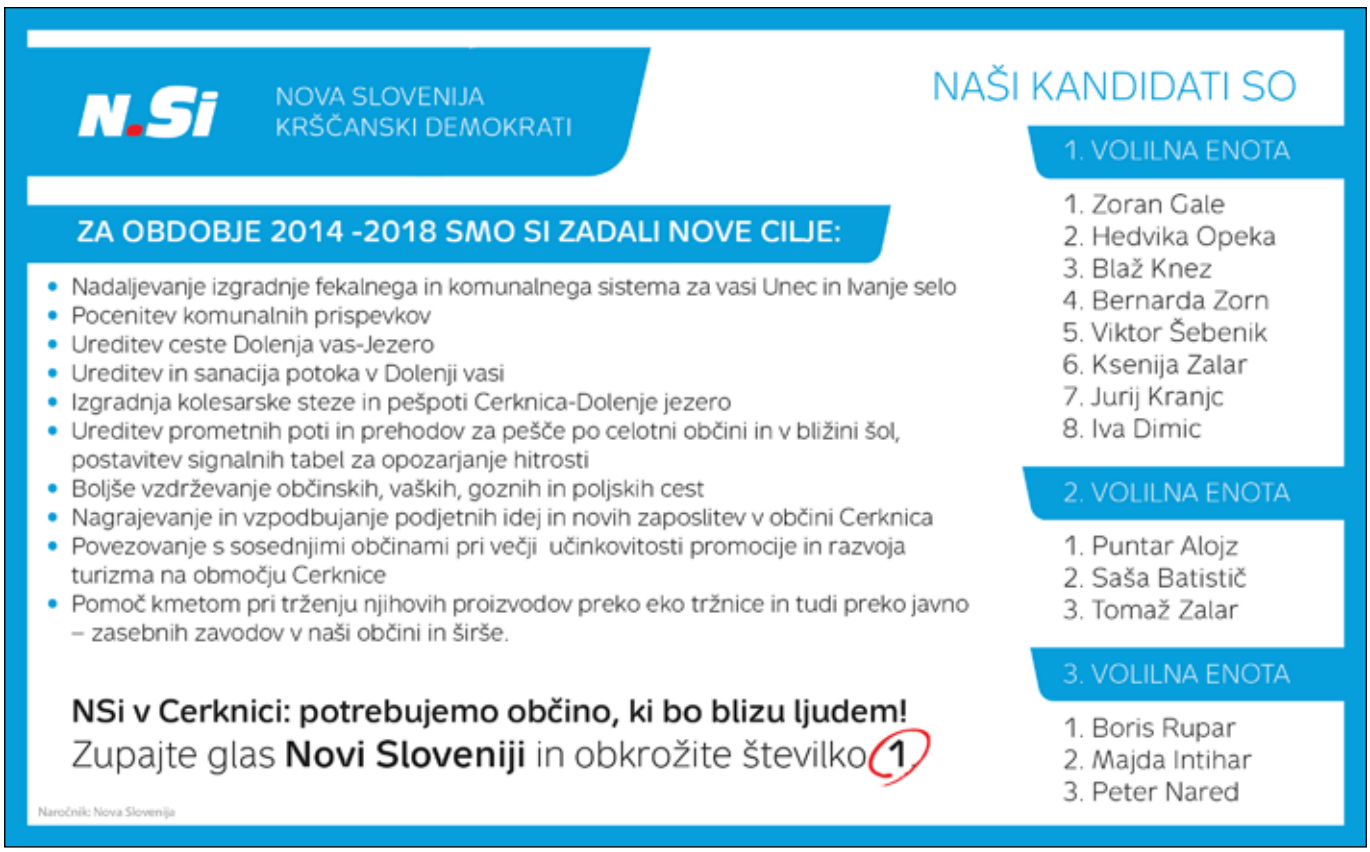
Za prvih 300 prijav v letu 2014 bo ministrstvo za kmetijstvo in okolje zagotovilo brezplačne pakete naprav za varčevanje z energijo in vodo, s katerimi lahko gospodinjstvo letno prihrani tudi do 100 evrov.

114 kandidatov *za 19 mest v občinskem svetu*

Za mandate svetnikov Občine Cerknica se bo na lokalnih volitvah v nedeljo, 5. oktobra na sedmih listah potegovalo 114 kandidatov. Med njimi je več moških (60) kot žensk (54) – razmerje med spoloma je na skoraj vseh listah v prid močnejšemu spolu, saj so samo Socialni demokrati kandidirali enako število moških kot žensk. Najstarejši kandidat je 74-letni **Edvard Lenarčič** na listi Socialnih demokratov, najmlajši pa 24-letni **Luka Kočevar** (Naša Notranjska). Med kandidati za sedež v občinskem svetu je tudi pet od šestih kandidatov za župana (**Milan Gornik** ne kandidira za mesto občinskega svetnika).

Kandidatke in kandidati so iz vseh delov cerkniške občine in zelo pisane palete poklicev – med njimi so tudi akademska kiparka **Milena Braniselj** (Naša Notranjska), zobozdravnik **Blaž Knez** (Nova Slovenija – Krščanski demokrati) in pismonoša **Jaka Kotnik** (Neodvisna lista Notranjske). Med kandidati je kar lepo število kmetov, največ na listah Slovenske ljudske stranke, pa nekaj študentov, precej direktorjev in 28 upokojencev (največ seveda na listah Demokratične stranke upokojencev Slovenije). Kandidirata tudi dva nezaposlena kandidata, **Joško Cerkvenik** in **Nevenka Vičič**, oba na listi Slovenske demokratske stranke. Med zanimivimi poklici velja omeniti še župana (**Marko Rupar**, SDS), podžupana (**Anton Lah**, NLN) in poslanko (**Iva Dimic**, N.Si).

Vseh sedem list se je odločilo tudi za predstavitev z oglasom v Slivniških pogledih.

Spoštovani,

www.sds.si

v občinskem odboru Slovenske demokratske stranke Cerknica, ki je v iztekajočem se sklicu občinskega sveta zastopan s petimi člani, zadovoljni ugotavljamo, da je ne glede na bremena gospodarske krize vselej mogoče storiti za vsakega nekaj, a dobro za vse.

Na temelju dobrega sodelovanja in izpolnitve zadanega programa izrekamo Marku Ruparju ob njegovi vnovični kandidaturi za župana občine Cerknica polno podporo. Vas, drage občanke in občani, pa vabimo, da na prihajajočih lokalnih volitvah podprete listo kandidatov Slovenske demokratske stranke. Prepričani smo, da je to ekipa, ki s svojim entuziazmom, z odgovornim delom in s predanostjo domačim krajem lahko ujame prave tone ter odgovori na izzive in priložnosti jutrišnjega dne.

Marko Kranjc,
predsednik OOSDS Cerknica

SDS

2

volilna enota 1	volilna enota 2	volilna enota 3
1. Miloš Pohole	1. Vincenc Steržaj	1. Marko Rupar
2. Ladislava Klančar	2. Julija Šlajnar	2. Vida Debevc
3. Joško Cerkvenik	3. Zdravko Kranjc	3. Marko Kranjc
4. Nevenka Vičič	4. Marjetka Sertić	4. Janez Klučar
5. Želimir Savić	5. Marjan Rogelj	5. Sara Korošec
6. Tatjana Lužar		6. Judita Smrekar
7. Matjaž Obreza		
8. Pavla Felicijan		

Naročnik oglasa: Slovenska demokratska stranka.

SD SOCIALNI DEMOKRATI

KANDIDATNA LISTA ZA OBČINSKI SVET OBČINE CERKNICA 3

VOLILNA ENOTA 1

Zvonka Ješelnik
univ.dipl.soc.del.

Branko Hiti
avtomehanik

Ilena Lenassi
ekonomistka

Miro Mlinar
univ.dipl.ekon.

Biserka Levačič Nelec
univ.dipl.soc.del.

VOLILNA ENOTA 2

Edo Lenarčič
učitelj

Marija Frlan
univ.dipl.ekon.

Damjan Bajt
dipl.ekon.

Stanislava Zadnik
ek. tehnik

Miro Urbas
lesni tehnik

VOLILNA ENOTA 3

Boštjan Kovač
dipl.gosp.ing.

Jadranka Janež
ek. tehnik

Sandi Lovko
ek. tehnik

Ana Petrič
univ.dipl.soc.del.

Boris Žnidaršič
stroj. tehnik

Ksenija Preželj
univ.dipl.ped.

ZA BLAGINJO VSEH OBČANOV!

Naročnik oglasa je: SOCIALNI DEMOKRATI, Levstikova 15, 1000 LJUBLJANA

DeSUS

MEDGENERACIJSKA POVEZANOST

POVEŽIMO IZKUŠNJE STAREJŠIH IN ENERGIJO MLAJŠIH ZA DOBROBIT NAŠEGA KRAJA

4

VOLILNA 1
CERKNICA
1. GREGOR POKLEKA
2. TATJANA PAVLIČ
3. LEON RAZDRIH
4. CVETKA ŠAVEL
5. JANEZ ŽNIDARŠIČ
6. MARIJA-MAJDA KOČEVAR

VOLILNA 2
RAKEK
1. DANIJEL LESKOVEC
2. VIDA WINKLER
3. ALBREHT FRANCI
4. SONJA KOVŠCA
5. BRANKO BOMBAČ

VOLILNA 3
BEGUNJE-GRAHOVO
1. STOJAN STRAŽIŠČAR
2. IVANA KRANJC
3. VASJA ŠEGA
4. NATAŠA ŽNIDARŠIČ-ČUK

Naročnik oglasa Stranka DeSUS 00 Cerknica

WWW.DESUS.SI

Naša Notranjska naj postane zeleno srce Slovenije.

1. volilna enota
Anže Bajc, Cerknica
Vesna Turšič, Cerknica
Domen Petan, Cerknica
Milena Braniselj, Cerknica
Andrej Mele, Cerknica
Vilma Lončar, Cerknica
Roman Piletič, Podskrajnik
Iva Marolt, Cerknica

2. volilna enota
Aleš Štefančič, Ivanje selo
Aleksandra Urbas, Rakek
Luka Kočevar, Rakek
Anja Mršek, Unec
Jaka Dekleva, Unec

3. volilna enota
mag. **Janez Ožbolt**, Begunje
Meta Zalar, Krušče
Rajko Intihar, Grahovo
Tamara Ivanetič Ule, Grahovo
Uroš Hiti, Cajnarje
Stanka Rok Cimermančič, Žerovnica

Zeleno srce Slovenije

NaNo
NAŠA NOTRANJSKA

5

Naročnik oglasa: Naša Notranjska, Cesta 4. maja 47, 1380 Cerknica

IZPELJALI BOMO:

1. KOLESARSKE STEZE IN PEŠPOTI UNEC-CERKNICA-JEZERO
2. VEČJA OTROŠKA IGRIŠČA V CERKNICI, RAKEKU, BEGUNJAH IN MARTINJAKU
3. ŠPORTNA DVORANA NA RAKEKU
4. PREHOD ZA PEŠCE NA NOTRANJSKI C. V CERKNICI
5. PRESTAVITEV ZBIRNEGA CENTRA ZA ODPADKE IZ NASELJA CERKNICA
6. ASFALTACIJA CESTE V RAKOVEM ŠKOCJANU IN NASIPA ČEZ JEZERO
7. POCENITEV KOMUNALNIH STORITEV IN OBČINSKIH INVESTICIJ

.....

SLS
Slovenska ljudska stranka

6

PRVA VOLILNA ENOTA:
CERKNICA Z OKOLICO

1. BOGDAN ZEVNIK, Cerknica
2. IRENA PAVER WALLER, Cerknica
3. JOŽE SEMIČ, Cerknica
4. POLONCA ZEVNIK, Cerknica
5. MATIJA MELE, Zelše

DRUGA VOLILNA ENOTA:
RAKEK Z OKOLICO

1. LJUBA MULEC, Rakek
2. FRANC ŠIVEC, Rakek
3. ANA GABREJNA, Unec
4. PETER MULEC, Unec
5. MATIJA GABREJNA, Unec

TRETJA VOLILNA ENOTA:
BEGUNJE, SV. VID, GRAHOVO

1. BLAŽ GERBEC, Lipsenj
2. MARTA GORNIK, Martinjak
3. SIMON BORŠTNIK, Begunje
4. BRANKA ZALAR ŠTRITOF, Župeno
5. VINCENC OTONIČAR, Begunje

Naročnik oglasa OO SLS Cerknica.

Obkrožite št. 7

KONKRETNI PREDLOGI

- **program novih delovnih mest na področju turizma, kmetijstva in socialnega podjetništva,**
- **služnostne poti/kolesarske steze: Unec – Rakek – Cerknica, Grahovo – Žerovnica ter Cerknica – Dolenje jezero,**
- **sofinanciranje vgradnje malih čistilnih naprav na področjih, ki jih kanalizacijski sistem ne pokriva,**
- **ureditev skupnega ogrevanja na biomaso za industrijske cone in blokovska naselja,**
- **vzpostavitev občinske blagajne,**
- **postavitev košev za pasje iztrebke, postavitev telovadnih orodij (trim) in pitnikov na več lokacijah.**

Cerknica
1 Boštjan Zrimšek, podjetnik
2 Danica Jakše, računovodkinja
3 Jaka Kotnik, pismonoša
4 Andreja Pavlič Kudeljnjak, podjetnica
5 Andrej Ule, kmetovalec
6 Monika Prudič, gospodinja
7 Olga Braniselj, upokojenka

Rakek
1 Lidija Jernejčič, vodja financ
2 Sašo Doles, podjetnik, motivator
3 Jana Marolt, čistilka
4 Boštjan Udovič, podsekretar
5 Marjan Zidar, upokojenec

Begunje, Grahovo
1 Anton Lah, podžupan, rejnik
2 Mirjam Šparemblek, delavka
3 Bojan Žnidaršič, podjetnik
4 Majda Žnidaršič, poslovodkinja
5 Andrej Drobnič, upokojenec

7.

Zaveza kandidatov NLN

S svojim zgledom bomo:

- ✓ *delali pošteno in odkrito,*
- ✓ *pomagali predvsem lokalni skupnosti in okolju, kjer živimo,*
- ✓ *skrbeli za projekte, ki vsem krajanom občine Cerknica prinašajo koristi,*
- ✓ *sodelovali s tistimi, ki imajo dobre namere in skrbijo za lokalne ljudi in ne politiko,*
- ✓ *občino Cerknica bomo spremenili v bolj razvito in prepoznavno občino v Sloveniji!*

www.nln.si

Naročnik oglasa je Neodvisna lista Notranjske, Tabor 5a, 1380 Cerknica

Na Notranjskem smo mi gospodar!

Ena kandidatka *in pet kandidatov za župana*

V nedeljo, 5. oktobra bodo volivci občine Cerknica izbirali med šestimi kandidati za župana. **Marko Rupar** (SDS) ima tokrat večjo konkurenco kot pred štirimi leti, ko se je pomeril z **Miroslavom Levarjem** in **Rihardom Branisljem**. Za mesto župana se potegujejo tudi podžupan **Anton Lah** (s podporo skupine volivcev, na čelu z **Lidijo Jernejčič**), mag. **Janez Ožbolt** (Naša Notranjska), nekoč zelo uspešen in še vedno zelo priljubljen biatlonec, predsednik Športne zveze Cerknica **Milan Gornik**, ki ga je s skupino volivcev podprl **Karlo Simičak**, ter inženir gradbeništva **Zoran Gale** (Nova Slovenija). Na seznamu je tudi ženska, kandidatka Socialnih demokratov, sicer pa direktorica cerkniškega doma starejših **Zvonka Ješelnik**, ki je z 61 leti najstarejša med kandidati. Starostno povprečje kandidatov krepko znižuje 44-letni Ožbolt.

Očitno so vsi ljubitelji športnih dejavnosti, saj se vsi razen Antona Laha najraje sproščajo s športom, aktualni podžupan pa v ta namen raje posluša glasbo. Večina jih je zelo optimističnih v napovedih svojega volilnega rezultata: Zvonka Ješelnik denimo pričakuje 56 odstotkov glasov. Marko Rupar se je vprašanju diplomatsko izognil z odgovorom, da bo njegov rezultat enak odstotku ljudi, ki dobro ocenjujejo njegovo dosedanje delo.

Večina kandidatov se v Slivniških pogledih predstavlja s svojim oglasom, le Milan Gornik se za to ni odločil. Malce bolj osebno predstavitev županskih kandidatov smo vam pripravili na predzadnji strani glasila.

Anton LAH

Tri konkretne točke, zakaj izvoliti Antona Laha:

1. ker zna prisluhniti in pomagati vsem ljudem,
2. ker ima znanje in izkušnje na mnogih področjih,
3. ker ima vizijo in načrte za celostni razvoj občine.

Izberite številko 3!

Anton Lah
vaš županski kandidat

Neodvisna lista Notranjske

Za župana obkrožite 3 *pošten pravičen preudaren*

Naročnik oglasa je Neodvisna lista Notranjske, Tabor 5a, 1380 Cerknica

Spoštovani občanke in občani,

4

za nami so štiri leta skupnih prizadevanj za uresničitev enega cilja – **dobro za vse.**

Hvala za vse vaše pobude, včasih futuristične poglede, izražene potrebe, želje in kritično presojo.

Idej je še veliko! Pripravljen na nov krog in osredotočen na naslednji korak vas vljudno vabim, da se mi pridružite že v nedeljo, 5. oktobra 2014. Naj naša občina zadiha z razvojnimi priložnostmi, se spoprime z ekonomskimi izzivi, ujame ritem ljudi, ki živimo tu, in prepriča popotnika, da je to kraj, kjer lepota narave učinkuje na sodoben način.

Bodi to **priložnost za vse!**

Z lepimi pozdravi

Marko Rupar,
kandidat za župana

ZA VSAKEGA NEKAJ, DOBRO ZA VSE.

Naročnik oglasa: Slovenska demokratska stranka.

Zvonka Ješelnik

KANDIDATKA ZA ŽUPANJO
OBČINE CERKNICA

in

SD SOCIALNI DEMOKRATI
ZA BLAGINJO ČLOVEKA

5

Zaupajte dejanjem!

Naročnik oglasa je: SOCIALNI DEMOKRATI, Levstikova 15, 1000 LJUBLJANA

Spoštovane občanke in občani!

Sem ***Zoran Gale*** in pred več kot tremi desetletji me je ljubezen iz Ljubljane pripeljala v Cerknico. Po osnovnem poklicu sem inženir gradbeništva in imam 36 let delovnih izkušenj v gospodarstvu. 9 let sem bil direktor podjetja Cevovodi d.o.o., 25 let pa sem delal pri nekoč največjem slovenskem gradbenem podjetju SCT d.d. Po duši sem vnet športnik - tekač in kolesar TKD Sovica. Ker želim še bolj aktivno kot do sedaj sodelovati pri razvoju kraja in naše občine, sem še drugič sprejel ponujeno kandidaturo s strani NSi in vstopil v volilno tekmo za župana! Prepričan sem, da bom svoje dolgoletne izkušnje iz gospodarstva, predvsem cestnega in komunalnega, lahko zelo dobro uporabljal pri vodenju občine. Ljudje, ki me poznajo pravijo, da sem **PRAVI ODGOVOR ZA CERKNICO**.

V primeru, da postanem župan, bom nadaljeval in zaključil vse začete projekte sedanjega župana, več pozornosti pa želim nameniti **obveščanju in vključevanju občanov v razprave o prihodnjem prostorskem razvoju, s čemer bi občutno zmanjšali število konfliktnih situacij in odprli pot pomembnim naložbam** v naši občini.

N.Si

Menim, da je za našo občino odločilnega pomena prav usklajevanje novih razvojnih pobud in varovanje naravnega okolja. Prav zaradi izkušenj iz gospodarstva se zavedam, da je potrebno z denarjem gospodariti modro.

Vesel bom vaše podpore!

Županski kandidati osebno

1.

Ime in priimek: Milan Gornik

Starost: 53 let
Kraj bivanja: Cerknica
Izobrazba: gozdarski tehnik
Poklic, ki ga trenutno opravljate: izobraževanje in storitve
Družinski stan: samski, oče dveh sinov
Zadnja knjiga, ki ste jo prebrali: Psihologija športa
Vaš najljubši glasbeni izvajalec: Lojze Slak
Vaš najljubši način sproščanja: šport
Koliko glasov volivcev boste dobili (vaša napoved v %)? 55 %

2.

Ime in priimek: Janez Ožbolt

Starost: 44 let
Kraj bivanja: Begunje pri Cerknici
Izobrazba: magister managementa
Poklic, ki ga trenutno opravljate: področni vodja prodaje za tuje trge
Družinski stan: poročen, oče 9 in 11 let starih otrok
Zadnja knjiga, ki ste jo prebrali: Metoda Josepa Guardiola: zakaj vodje z zdravim razumom dosegajo izjemne rezultate
Vaš najljubši glasbeni izvajalec: Siddharta
Vaš najljubši način sproščanja: ukvarjanje z raznimi športi - tek, kolesarjenje, igre z žogo...
Koliko glasov volivcev boste dobili (vaša napoved v %)?
V drugem krogu zagotovo več kot 50 %

3.

Ime in priimek: Anton Lah

Starost: 50
Kraj bivanja: Bečaje
Izobrazba: inženir varstva okolja in komunale
Poklic, ki ga trenutno opravljate: podžupan občine Cerknica, kmet in rejnik
Družinski stan: poročen, oče treh otrok in rejnik štirim otrokom
Zadnja knjiga, ki ste jo prebrali: Pet jezikov ljubezni
Vaš najljubši glasbeni izvajalec: dalmatinske klape
Vaš najljubši način sproščanja: poslušanje glasbe
Koliko glasov volivcev boste dobili (vaša napoved v %)?
30% - potreben bo drugi krog

4.

Ime in priimek: Marko Rupar

Starost: 60 let
Kraj bivanja: Begunje pri Cerknici
Izobrazba: mizar, lesni tehnik, ekonomist
Poklic, ki ga trenutno opravljate: župan
Družinski stan: poročen, oče dveh odraslih otrok
Zadnja knjiga, ki ste jo prebrali: Erich Maria Remarque: Noč v Lizboni
Vaš najljubši glasbeni izvajalec: Eva Hren, Fantje z vseh vetrov
Vaš najljubši način sproščanja: izleti v hribe (planinarjenje) in kolesarjenje
Koliko glasov volivcev boste dobili (vaša napoved v %)?
Odstotek ljudi, ki ocenjujejo, da sem delal dobro za vse in verjamejo v moje delo tudi v prihodnje.

5.

Ime in priimek: Zvonka Ješelnik

Starost: 61 let
Kraj bivanja: Cerknica
Izobrazba: univerzitetna diplomirana socialna delavka
Poklic, ki ga trenutno opravljate: direktorica Centra starejših Cerknica
Družinski stan: poročena, mati dveh odraslih otrok, babica treh vnukinj
Zadnja knjiga, ki ste jo prebrali: Dupal Chopra: Mlado telo in neodvisni um
Vaš najljubši glasbeni izvajalec: Oto Pestner, Tereza Kesovija
Vaš najljubši način sproščanja: pohodništvo, igra z vnukinjami, vrtnarjenje
Koliko glasov volivcev boste dobili (vaša napoved v %)? 56%

6.

Ime in priimek: Zoran Gale

Starost: skoraj 56 let
Kraj bivanja: Cerknica
Izobrazba: inženir gradbeništva
Poklic, ki ga trenutno opravljate: vodja projekta
Družinski stan: poročen, oče treh odraslih otrok in dedek dveh vnukinj
Zadnja knjiga, ki ste jo prebrali: Hans Hellmut Kirst: Zadnja karta izigra smrt
Vaš najljubši glasbeni izvajalec: Creedence Clearwater Revival
Vaš najljubši način sproščanja: šport, predvsem tek, kolesarjenje in košarka
Koliko glasov volivcev boste dobili (vaša napoved v %)?
Pričakujem do 20 % glasov volivcev

Predstavitve na straneh Volitve objavljamo v vrstnem redu, kot ga je izžrebala Občinska volilna komisija Občine Cerknica.

SEPTEMBER

September
Brezplačen vpis za prvošolčke
Enote Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica
Organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

Sobota, 27. septembra
Blatnfest
Družabno-športni dogodek (preizkus vzdržljivosti - premagovanje ovir)
od 9.00 dalje po gozdnih poteh na Loškem v Cerknici
Organizator: Notranjski študentski klub v sodelovanju z notranjskimi mladinskimi organizacijami

Torek, 30. septembra
Vpis na vadbo joge
ob 19.00 v OŠ Jožeta Krajca na Rakeku
ob 18.00 1. stopnja v Gasilskem domu Grahovo
ob 19.30 nadaljevalna stopnja v Gasilskem domu Grahovo
Organizator: Joga v vsakdanjem življenju, društvo Popetre

OKTOBER

Oktober
Brezplačen vpis za prvošolčke
Enote Knjižnice Jožeta Udoviča Cerknica
Organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

Sreda, 1. oktobra
Praznovanje dneva starejših
Dan odprtih vrat, kulturna prireditev in otvoritev razstave
Organizator: Center starejših Cerknica

Petek, 3. oktobra
Vpis v plesni tečaj swinga za pare in posameznike
Dvorana pod NLB v Cerknici
Organizator: Plesni klub Evora (041 218 212)

Sobota, 4. oktobra
Vpis v tečaj družabnih plesov
Dvorana pod NLB v Cerknici
Organizator: Plesni klub Evora (041 218 212)

Četrtek, 9. oktobra
Otvoritev razstave del 3. mednarodne likovne kolonije Tršče 2014 pod vodstvom Silvane Lautar
ob 18.00 Galerija Krpan, Cerknica
Organizator: Galerija Krpan, Cerknica
Razstava bo odprta do 13. oktobra 2014, vstop je prost.

Sobota, 11. oktobra
5. Martinov pohod pri Svetem Vidu
Pet veselih postaj, 8 km lahke poti
ob 10.00 start pri Svetem Vidu
Organizator: Društvo Vidovski hribi (041 689 755, 041 441 173)

Sobota, 11. oktobra
Sprejem za jubilante, ki letos praznujejo 70, 80 ali 90 let
popoldan v Klubu upokojencev
Organizator: Društvo upokojencev Cerknica

Sreda, 15. oktobra
Branje Udovičeve poezije ob obletnici pesnikovega rojstva
od 19.30 do 21.00 v spominski sobi Jožeta Udoviča v knjižnici
Organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

Četrtek, 16. oktobra
Ob svetovnem dnevu hrane – Vse o ribah nekoč in danes
Klub upokojencev
Organizator: Društvo upokojencev Cerknica

Sobota, 25. oktobra
Izlet Šentjur, Rogaška slatina, Ptujska gora, Ptuj, Maribor
Popoldne v Mariboru Martinov program z glasbo
Organizator: Društvo upokojencev Cerknica

Četrtek, 30. oktobra
Otvoritev slikarske razstave akademskega oblikovalca Vida Sarka, člana Društva notranjskih kulturnikov Krpan Cerknica, in akademske oblikovalke Andreje Gregorič
ob 18.00 Galerija Krpan, Cerknica
Organizator: Galerija Krpan, Cerknica
Razstava bo odprta do 13. novembra 2014, vstop je prost

NOVEMBER

Sobota, 15. novembra
Pohod v Drašiče v Beli Krajini
Organizator: Planinsko društvo Sveti Vid (031 508 538)

Četrtek, 20. novembra
Otvoritev razstave likovnih del članov Kulturno umetniškega društva Pa-leta
ob 18.00 Galerija Krpan, Cerknica
Organizator: Galerija Krpan, Cerknica
Razstava bo odprta do 27. novembra 2014, vstop je prost

Sreda, 26. novembra
Fotografska razstava Andreje Peklaj
ob 19.00 Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica
Organizator: Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica

DECEMBER

Ponedeljek, 1. decembra
Otvoritev razstave likovnih del mladih članov Kulturno umetniškega društva Pa-leta
ob 18.00 Galerija Krpan, Cerknica
Organizator: Galerija Krpan, Cerknica
Razstava bo odprta do 8. decembra 2014, vstop je prost